

کتابخانه اقدام

عدد ۳

آثار اسلافدن

مِرَاتِ الْمَمَالِكِ

مؤلفی

سیدی رئیس

طابع و ناشری

اقدام غزته سی صاحب امتیاز و باش محرری

احمد جودت

معارف نظارت جلیله سنک رخصتیه طبع اولمشدر

در سعادت — اقدام مطبعه سی

۱۳۱۳

سلطان سایان خان قانونی حضرتلری بغدادده بولندقلری ائشاده
یعنی ۹۴۵ تاریخنده بصره حاکی بولسان (مقاس اوغلی میر راشد)
مخدومی (مانع) نام ذاتی هدایای ملوکانه ایله حضور حضرت شهریار یه
ارسال وبصره نك آناختارلرینی ده تقدیمه استعجال ایله سایه سلطنت -
سنیده مرفه البال اولمش ایدی .

دور سلطنت سلیمانیده مصر بکلیسی اولان و امور بحریه
ودقایق حرییهده مهارتیه تاریخنده بیوجک بر شهرت قازانان خادم سایان
پاشا ۸۳۷ تاریخنده یمن و عدن فتحی ایچون سویشده بردونما تهیه
ایتمش و سفره حاضرلتمش ایکن بغداد سفرنده معیت هایونده بولمنسه
اراده سنیه شرفصادر اولمش ایدی . ادای خدمتدن صوکره کوستردیکی
یارارلقلره مکافاه رتبه وزارتله تلطیف وتثبت ایتدیکی فتوحاتی اجرا
ایچون مأموریت سابقهسنه اعاده وتسریب بیورلمش ایدی . بو ائشاده
سلطان بابر زاده هایون شاه هندستانده بر خیلی یرلری ضبط وممالکنه
الحاق ایتمش وکجرات حاکی بهادر شاه اوزرینهده یورومش اولدیغندن
بوزات هدایای مناسبه یی حامله کوندردیکی برایلچی ایله حمایت شهریار یی
التماس ایلمش ایدی . ۹۴۳ تاریخنده یعنی سفیرلرینک ادرنده خدمت
سفارتی ادالری ائشاننده هایون شاه ایله بهادر شاه آراسنده کی منازعه دن
بالاستفاده هندی الده ایتکه اوغراشان پورتغاللر کجراتک « بندر
دیو » دینان موقع مهمنی اشغال ایتشلردی . احوالک بو مرکزده
اولدیغنی خبر آلان سایان پاشا انشا وتجهیزاتی اکمل ایلدیکی ۸۰ پارچه

کمی بی مستصجاباً ۹۴۵ سنه سی محرمنک اون بشنچی کونی سویشدن
 قالفه رق یوله روان اولدی . بر بچی آیده عدن اوکنه واران دونمای
 هایونک ارأه ایتدیکی صولت و سلیمان پاشا طرفدن ویریلن استمات
 سایه سنده عدن حاکی عامر بن داود حمایه عثمانیه التجا ایتمش و بلا
 حرب و هیجا او قلعه منیه ضمیمه ملک عثمانی قلنمشدر . دونما
 اورادن قیام و جکرات اوکنده (کوکله) و (کات) دینلن و پورتغاللر
 النده بولنان قلعه لر اوکنه گلش وایدیلن محاربه ده شوا یکی موقع پورتغاللر
 الندن چیقمشدر . اورادن (بندر دیو) اوکنه مواصلته برابر و بهادر شاهک
 وفاتیله یرینه کچن ملک محمود آدم و مکتوب کوندر یله رک کن دیسنه اعانه
 ایچون کلندیکی و ذخیره و مهماتجه معاونت ایتسی لازم کلدیکی بیلدیرلش
 ایسه ده ملک محمود پورتغاللرک القاء آنه آلدانه رق هر درلو معاونتدن صاقتمش
 ویا لکزر دونمای هایون افرادینک سعی و غیرتی ایله اوچ طرفی دکر
 وقره جهتی عظیم سور و بارولرله مستحکم اولان دیش قلعه آلمش
 ایکن بالضروره ترک و کیری په عودت ایدلش و وقیله مصرک بدایت
 فتحده چرا کسه په تابع اولان یمن و عربستان ده عثمانلورله انتقال ایتمش
 ایکن سطوت عثمانیه ارأه ایدلمکسزین اورانک اداره سی چرا کسه دن
 اسکندر بک ایله رومی ، یعنی ترک رمضان بکه احاله ایدلش و آرقه سی
 آرانلماش ایدی . بدایت فتحده لباس چرا کسه یی چقاره رق قیافت
 عثمانیه کیرن چرا کسه ورومیلر (محضرمی) [*] لقبی آلمشلر ایکن کیده رک
 کیف مایشا اداره حکمه باشلامش و حتی دونما قوماندانی سلیمان پاشایه بیه

[*] « محضرم » صراروب صولش بر نساتک تخندن تکرار نشو و نما
 بولانه دینور . اسکندر بک ده بقیه چرا کسه دن اولغله شعله امیدی پفرده
 اولش ایکن شو صورتله موقع امارته تکرار اصعادی احواله تشیه ایدلشدر .

مخالفت ایتشلردی . سلیمان پاشا بونلردن « ناخدا » لقبی ایله معروف اولان میر احمدی طوتوب یرینه سابقا دیاربکر بکربکیسی اولان بیقلی محمد پاشا زاده مصطفی بکی تعین وینک رابطه قدیمه سنی تجدید ایلدی . ایشه بوسفرک شویله موفقیتله نتیجه پذیر اولسی و عربستان قطعهنسك كاملاً زیر لوای سلطنت سنییه کیرمسی حسیله آرتق بورانك حسن محافظه سی ایچون هرمرز آطه نسك فتحی و برده پورتغاللردن اخذ نار ایدلسی جایکیر ضمیر سلیمانی اولمغه مصر قبودانی پیری بك بوكا مأمور اولمش وباشترده ایله قادردن عبارت اوتوز پارچه کمی معینه ویریله رك ۹۶۱ سنه سی سویشدن قالقوب هرمرزه کیتمش و محاصره . سنه ده باشلامش ایسه ده پورتغاللرك قوتجه غالب اولدیغنی کوره رك معیتده کی دونمائی بصریه کوتوروب ایچندن اوچ یوكرك قادردن آله رق سویشه عودت ایلمشدر . پیری بلك شو موفقیت نزلکی بعض ارباب غرض طرفدن ارتکاب وارتشاسنه حمل اولدیغندن اعدام ایدلمشدر . « مرآت الممالك » نامیله اقدام کتابخانه نسك اوچنجی جلدینی تشکیل ایدن اشبو اثرک صاحبی غلطه لی سیدی علی رئیس ایشه بوییری بلك یرینه مأمور اولمشدر .

*

* *

وقیله بری و بحری عساکر عثمانیه امرا و ضابطان وافرادی میاننده دخی سیف و قلمی جمع ایتش برخیلی ذوات بولندیغنی معلومدر . سیدی علی رئیس ده اوزمره دن اولوب مسلك مخصوصی اولان فنون بحریه و شعباتنده مسلم اولان مهارتنه شعر و انشایی ده تردیف ایده رك زمانك بحق وحیدی اولمشدر . اشعارنده « کاتبی » تخلص ایتدیکی جهته « کاتبی رومی » دیه ده

شهرت آلان سیدی رئیس « ۹۶۰ » سنه سی شرق سفرینه عازم اولان سلطان سلیمان قانونی حضرتلریله حلب قیشلاغنه کیشم ایدی . « ۹۶۱ » ده سویش دونماسی رئیس پیری قبودانک بصره ده یراقدینی دونمایی آلوب کتورمک اوزره مصر قبودانلغنه تعیین ایدلیدکندن قره دن محل مأموریتنه کیشم و دونمایی آلوب کلیرکن اوزمان اورالرده اکسیک اولیان پورتکیز دونماسنک ممانعتنه فورطنه دخی انضمام ایدهرک سفینه لره بر چوغی غرق اولش وقالان بر قاجنی آله رق بر چوق مشقت و مختلرله « بکرات » ساحلنه یتشمش و بونلری اورا حاکمه امانت بر اقوب قره دن سند، پنجاب، افغانستان، ماوراءالنهر، خراسان، آذربایجان، و ایراندن کچهرک و بورالک اسلام حکمدارلرینک شفاعت و عتبه خلافتپناهی یه ضراعتنامه لرینی آله رق « ۹۶۴ » تاریخنده بغداد طریقله دارالسلطنته مواصلت ایلمشدر .

سیدی رئیس درت ییل سورن شوسیاخت غیر اختیاریه سنی ضبط و تحریر و « مرآت الممالک » اسمیله توسیم و خاک پای سلیمانی یه تقدیم ایدهرک عفو هایونه مظهر اولش و ابتدا یومیه ۸۰ آچمه و رکاب معلا متفرقه لکی و براز صوکره دیار بکر تیار دفتر دارلنی احسان بیوریلهرق « ۹۷۰ » تاریخنده ارتحال ایلمشدر .

سیدی رئیس او وقت غلطه ده دارالصناعه عامره کتخداسی حسین رئیسک مخدومی اولدینی کبی بونک پدری یعنی بیسوک باباسی دخی او مأموریتده بولنش اولدیغندن وقتک خانداندن ایدی . شو صورته کیجیلک کندیسنه جلدن میراث اولوب ردوس فتحندن اعتباراً خیرالدین پاشا و سنان پاشا کبی اک نامدار قبودان دریالر معیتده بتون محاربات بحریده ایفای حسن خدمت ایش واسطرلاب، ربع مجیب،

مقنطرات ، معدل وذات الكرسی اعمال واستعمالی حقه بش مقاله اوزرینه « مرأت کائنات » عنوانیه ترجمه غایت مهم بر اثر دخی یازد رق فنون بحریه به نظری و عملی اوله رق وقوفی اثبات ایلمشدر . احمد آبادده بولندینی زمان بحر عمانك احواله دائر « محیط » عنوانیه بر اثر بحری یازمشدر که (بارون هامر) طرفدن آلمانجه به ترجمه سی ویانده نشر ایلمشدر . ترجمه سنی ده بز تمثیل ایده جکزر .

« مرأت الممالك » شمده یه قدر هیچ بر طرفده تماماً نشر ایذیله مامش و بوده نسخه لرینك اربابی الله کچمه جك قدر غایت نادر بولمنسندن ایرو ککشدر . بولسان پارچه لرندن بر خیلی بحثلری آنحق « هند معلومات آسیائی » جریده لرینه درج ایلمشدر . بزم المزه کچن نسخه قزان ارباب معارفندن اولوب کتب عتیقه نك تشخیص نوا درنده بیوک بر تجربه و معلومات ایذینمش اولان عبدالله بك طرفدن اقدام اداره خانه سنه بر معاونت معارف پرورانه اولوق اوزره اتحاف ایلمشدر [*] سیدی رئیس انشای سیاحتنده چقناجه دیدیکمز شرق ترجمه سنی دخی اوکره نرك بولسانده بر طاقم غزللر و تاریخلر تنظیمله ملاقی اولدینی ترك حکمدار لرینه تقدیم ایلمش و از جمله اوزمان دهلیده حکمدار اولان هایون شاه بوغزللری تقدیر ایله کندیسنه « میر علی شیر ثانی » دیه خطاب ایلمشدر . ایشته سیدی رئیس شو صورتله ده مستشرقین عثمانیه نك اك قدمیلرندن اولمش اولور .

[*] ايلك اوکجه علم مسکوکاتی آثار مقبوله مختلفه سیله عثمانلوره طانتدیران ارباب معارفندن ادهم پاشا زاده مرحوم غالب بك افندی معرفتیه نشر واحیا ایذیلن برجوی تاریخنك برنجی جلدی بو اثرک بر خلاصه سنی حاویدر .

اصالت، و فضیلتله مشار بالبنان اولان سیدی رئیسک غلطه ده مالک اولدینی پک مزین وجسیم قوناغنک قپوسی عمومه آچیق بولندیر. لدینی جهتله سخاوتله دخی ممتاز ایدی .

هرجهتله شایان توقیر اولان بویله برذات عالینک شو اثر مهمن تماماً نشر ایله بر خدمت معارفپرورانه یه موفقیتندن طولانی طابع و مؤسس کتابخانه یی تبریک دخی و وظائف قدر شناسیدن اولغله او وجیه یی دخی ایفا ایدرم .

نجیب عاصم

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

حمدنا محدود و ثنای غیر محدود اول واجب الوجود و واهب
 الخیر و الجوده که جمله موجودی کتم عدمدن وجوده کتورب انواع نعمنه
 غرق و بحر کرمه مستغرق ایلدی؛ زهی قادر بر کمال و پادشاه ذوالجلال
 جل جلاله و عم نواله .

(مؤلفه)

یارادوب عالمی حق و یردی شرف جمله دن آدی قیلمدی اشرف
 حق ای دل آرایوب سیاح اول معرفت بحرینه وار ملاح اول

و تحیات طیبات و تسلیات زاکیات اول سرور کائنات و مفخر
 موجوداته که جمیع مخلوقی اول خالق مطلق آنک شرف محبته خلق
 ایدوب آنی شفیع المذنبین و رحمه للعالمین قیلدی . صلی الله علیه و علی
 آله و صحبه اجمعین .

(مؤلفه)

ایلمدی نفس بزی غرق کنه قیل شفاعت ایده رحمت الله
 همت ایت روز حشرده یارین یوزمن آغ اوله اولیه سیاه

درمدح پادشاه دین پناه

پادشاه اسلام سعادت انجامه دعا ایتک دخی هر مؤمنه لازم و اهم
 بلکه واجب و الزمدر . خصوصا سلطان سلاطین جهان و خاقان زمین
 و زمان سکندر شوکت و فریدون حشمت، نوشروان عدالت و حاتم همت،

قیصر صولت ، دارا دولت سلطان البر والبحر ، صاحب العز والنصر ، صاحب قران زمان ، اعنی سلطان سلیمان خان ابن سلطان سایم خان ابدالله تعالی عمره واید سلطنته الی غایة الزمان ونهایة الدوران . امین بحرمة الروح الامین .

(لمؤلفه)

دعای اولدر شه رومک آلهی سعادت بر نه کچون سال و ماهی
آنک فرمان بری خاقانی چینک مطیی هندو سندنک پادشاهی

باعث ترتیب کتاب

بوکتابک ترتیب اولماسنه باعث اولدرکه سعادتلو پادشاه عالم پناه اعز الله انصاره حضرتلری دیار شرقه متوجه اولوب سعادت ایله محمیة حابده قشلقلری محلده بوبندهیه مصر قبودانلی صدقه اولوب مقدا ولایت مصردن بندر بصرهیه ارسال اولنان دونما کیلرینک موجود اولانی ینه مصره وارمق فرمان اولوب بر موجب امر عالی محروسه بصرهیه واریلوب موجود اولان اون بش پاره قدرغه ایله دریای هر موزدن ولایت مصره عزم اولنوب اما (العبد یدبر والله یقدر) فهو اسنجه تدبیر تقدیره موافق دوشمیوب مصره وارلمق میسر اولیوب بالضروری ولایت هنده دوشلوب دیاردن کیدمک ممکن اولیوب مصر قوللرندن سعادتلو پادشاه حضرتلرینک حلال خواری اولوب نعمتی حقن بیلور یرار بنده لرندن بر مقدار کمسنه ایله قره دن دیار رومه عزم اولنوب کلیا ولایت کجرات و هندو سند و باختر زمین یعنی زابلستان و دیار بدخشان و ختلان و توران و ایران یعنی ماوراءالنهر و خراسان

و ولایت خوارزم و دشت قیچاق کشت اولنوب اول جانبردن اصلا یول بولنمیوب عاقبت مشهد خراساندن عراقین یولی ایله یعنی قزوین و همداندن محروسه بغداد و اصل اولوب سلامتله چیقلاقدمه همراه اولان یاران برصفا و اخوان باوفا بو مخلصارینه کلوب اکر چه کیم بزم سرگذشتمز فرج بعد شده حکایتلرندن اوزون و سیرکوه و دشتمز مکه و جده سفر - لرندن فزوندر دیمک مبالغه اولمیوب جمله سی بیان واقعدر . و ذکر اولنان سفر پر مهالکده واقع اولان شداید تفصیل اولماغه دریا بار هند مداد و چنکستان ولایت سند خامه اولوب بیک دیر جمع اولنسه دریا المارینک بیکده برین و یوز محاسب بریره کلسه قره مختلرینک عشر عشرین تحریر و تقریر ایلمک متصور دکلدر . باری کوریلن شهرلر و سیر اولنان عجایب و غرایب و زیارت اولان مزارات شریفه و فی الجمله وقوع بولان آلام و محنت ذکر اولنوب برکتاب ترتیب اولنقی رجا ایده روز که استماع ایدنلر قصه پر غصه مز فهم ایدوب حالمزه رحم ایده لر دیو ابرام و اقدام ایدیجک « الابرام یحصل المرام » مقتضاسنجه ابتدا اولنوب و تصنع مقصود اولنمیوب و سجع رعایت قیلنمیوب هر کس مطلع اولق ایچون روزمره کلمات ایله ادا اولنوب مسکن مألوفه یعنی دار السلطنة محروسه استانبوله و اصل اولنجه بلا و محنت غایت و قصه پر غصه نهایت بولوب اکر چه کیم چکلان شدایده نسبت محنت نامه اولوب اما هر ولایتک احوالی آدن نمایان اولماغین اسمی « مرأت الممالک » اولق موجه کوریلدی . موجودر که نظر فیض رسان یاران ایله منظور اولدقده بووادی هجرانده سرکردان و دیار غربتده نالان و کریان اولان زار و ناتوانی دعای خیر ایله یاد ایلیوب دل غمکینی شاد ایده لر .

(مؤلفه)

هرکیشی ایستر قویه عالمده آد خیر ایله تاکیم قیلار آنی یاد
سرکذشم بن دخی ذکر ایتدوم بر دعا ایله آکلقدیر مراد

مطلع داستان مرأت الممالك

(مؤلفه)

ینه دریای محنت ایلدی جوش موج غم باشند آشوب ایتدی خروش
دهر ایدوب آشکاره کینه سنی غرقه قصد ایتدی تن سفینه سنی

اتفاق سعادتلو پادشا عالم پناه حضرتلری سنه ستین و تسعمائه
رمضانینک اواسطنده یمن و اقبال و سعادت و اجلال ایلهدیار شرقه عزیمت
ایدوب قشلق ایچون محیه حله توجه ایتدکلرنده بو بنده یه دخی سفر
هایون خدمتی واجب و لازم اولماغین عسکر ظفر رهبر ایله روانه اولوب
سعادتلو پادشاه ایله مبارک رمضان بیرامن یکی شهرده ایلوب آندن سیدی
غازی یه واریلوب آستانه زیارت اولنوب و قونیه یه وصول بولدقده منلای
روم و سلطان العلماء و شمس تبریزی و شیخ صدرالدین قنوی حضرتلری
زیارت اولنوب قیصری یه واریلدقده شیخ اوحدالدین کرمانی و شیخ
برهان الدین محقق و شیخ بهاء الدین زاده و شیخ ابراهیم اقسرای و داود
قیصری زیارت اولنوب بعده حله واریلوب داود نبی و ذکریا و نبی بلقیا
علیهم السلام و اصحابدن سعد انصاری و سعید انصاری و قبور الصالحین
زیارت اولنوب مبارک قربان بیرامی سعادتلو پادشاه ایله آنده اولوب
مقدما مصر قبودانی پیری بیك بندر سویسدن اوتوز مقداری باشرتده
و قدرغه و قالته و قلیون ایله چقوب قلزم عربدن یغنی بحر احمر دن جدیه

اوغرا یوب آندن ولایت یمنه واروب باب مندب بوغازندن چیقوب عدن اوکندن شحر وظفار یولی ایله رأس الحدی کچوب یولده زیاده بوس و دومان اولوب کیلر پراکنده دوشوب شحر قربنده برپارچه لری یاره لنوب باقیسی خلاص اولوب آخر ولایت عماندن مسکت قلعہ سی اوزرینه واریلوب حصار مزبور ی فتح ایدوب خلقینی اسیر ایلوب و هر موز و برخت جزیره لر ن غارت ایدوب بندر بصره یه کلدکده کفار خاکسار ک دوغمه سی کلور دیو خبر آئوب و مسکت قلعہ سندن آلتان کافر قپودانی دخی دوغمه کلسی مقرر در بونده دورمه یوقسه چیقمق میسر دکلدردیوجک دوغمه نک جمله سن چقرمغه قادر اولیوب هان کندویه متعلق اولان اوچ قطعه قدرغه ایله کافر کلزدن اول صچرادوب بر قدرغه سی بحرین قربنده یاره لنوب ایکی قدرغه ایله مصره واروب سایر کیلر بصره ده قالوب قباد پاشا حاضر تلی دوغمه ده مصر سنجاغی بیکلرندن لشکره سردار اولان علی بیکه قپودانلی تکلیف ایدوب راضی اولیوب اول دخی قره دن مصره کیدوب کیلر بوزیلوب بووضع آستانه سعادتده استماع اولنده ذکر اولنان قپودانلق خدمتی محروسه بصره ده قطیف سنجاغسندن معزول اولان مراد بیکه فرمان اولنوب موجود اولان کیلر دن ایکی پارچه وبش قدرغه و برقالته بندر بصره ده قالمق امر اولنوب و بر قدرغه دخی بصره ده یانوب هلاک اولوب باقی اون بش قدرغه و ایکی پارچه ایله مزبور مراد بیکه بندر بصره دن مصره وارمق امید ی ایله چقوب هر موز مقابله سنه وارد قدده فی الواقع کافر ک دوغمه سی کلدیکی مقرر اولوب اهل اسلامه مقابله ایدوب محکم جنک اولنوب قپودان رئیس اولان سلیمان رئیس و رجب رئیس و لشکر دن نیچه کمسنه لر شهید اولوب و خیلی آدم یاره لنوب و کیلره طویلر ضربندن خیلی ضرر مرتب

اولوب آخر کجه ایرشمک ایله خلاص اولوب اما برپارچه لری قالب
برّ عجمدن (لار) یقاسنه دوکلوب بعضی خاقی خلاص اولوب بعضیسی اسیر
اولوب بارجه بی کافر آلی قویوب باقی کیلرینه بصره یه کلوب در دولته
کیدلک ممکن اولدنیغی عرض اولسدقده بوداعی دیرینه وبنده کمتینه
کاتبی رومی الفقیر اعنی سیدی علی بن حسین الحقیر قدیم الایامدن علم
دریایه طالب و آنک تحصیل وتکمیلنه جان و دلدن راغب اولوب وسعادتلو
پادشاه عالم پناه حضرتلری ایله ردوس فتحن بیله ایدوب اول زماندن
الی یومنا هذا دریای مغربده واقع اولان جمیع غزالرده وفتح اولسان
قلعه لرده مرحوم وهغفور خیرالدین پاشا و سنان پاشا ایله ، علیهما الرحمة
والغفران، وسایر قبودانلر ایله انواع خدمتلر ایلوب وکلیاً دریای مغربک
اطراف واکنافی کشت اولنوب علم دریایه متعلق جمیع امور غریبه
تحصیل وتکمیل اولنوب وحفظ وضبط قیلنوب علم هیئانده و فن حکمتده
وسایر دریایه متعلق اولان خصوصده واحوال نجومده کتابلر تألیف
اولنمش ایدی . خصوصاً فتح قسطنطنیه دن برو والد ووالدم آتالری
محروسة غلطه ده دارالصناعة عامره کتخدالری اولوب دریا علمنده
هربری ماهر ومهارتلری روشن وظاهر اولوب علم دریا کیمه صنعت
ایسه بوبنده یه میراث اولوب اکا بناءً بوقلیل البضاعة وعدیم
الاستطاعه یه در یانک کجاهو حقه اهل وقوفی اولمق احتمالی ایله سنه مزبوره
ذی الحجه سنک اواخرنده مصر قبودانانی خدمتی صدقه اولنوب بندر
بصره ده موجود اولان کیلرینه مصر جانبنه وارمق امر اولسدقده
برموجب فرمان عالی سنه احدی وستین وتسعمائه محرم الحرامنک اول
کونی محروسة حلبدن بصره یه عزم اولنوب بریه جک اوکندن فرات

معبرايله عبور اولندقدہ رهايہ [*] واريلوب مقام ابراهيم عليه السلام زيارت
 قيانوب ونصيين دن موصلہ واريلوب يونس نبی وجرجيس نبی عليهما
 السلام وشيخ محمد غراييلي وفتح موصلی وقضيب البان موصلی زيارت
 اولنوب بعده بغدادہ عزم اولنوب قلعةٔ تکریت دن سامرہ يہ اوغرايوب
 امام علی الہادی واما حسن عسکری زيارت اولنوب شہر عاشق [**] و معشوق دن
 قصبةٔ حربی وقصر سمکہ یولی ایلہ محروسةٔ بغدادہ واريلوب جسردن
 دجلہ یعنی شط بغداد عبور اولنوب یوشع نبی علیہ السلام واما اعظم
 وامام احمد حنبل وامام یوسف وامام محمد وامام محمد غزالی وعیص بن
 اسحاق علیہ السلام وامام موسیٰ کاظم وامام محمد تقی وقبر علی وشيخ
 عبدالقادر کیلانی وجنید بغدادی ومعروف کرخی وشيخ شبلی وسری
 سقطی وحلاج منصور وبشر حافی وجو مرد قصاب وبہلول دیوانہ وفضیل
 بن عیاض وشيخ شہاب الدین سہروردی وشيخ داود طائی زيارت
 اولنوب بعده قلعةٔ الطیر اوکندن کیلوب قلعةٔ بیرہ واريلوب وقصبةٔ
 مسیب اوکندن فرات معبر ایلہ عبور اولنوب عزویہ یعنی کربلا یہ
 واريلوب حضرت امام حسین ومشہد شہدا وحرشہید زيارت اولنوب
 بعده شفاتہ جانبندن چول یولی ایلہ مشہدہ عزم اولنوب ایکنجی کون
 حائرہ یہ یعنی نجفہ واريلوب حضرت آدم ونوح نبی وشمعون علیہم
 السلام وحضرت مرتضیٰ علی رضی اللہ عنہ زيارت اولنوب وکوفہ یہ واريلوب
 مسجد کوفہ ومحاریب انبیا علیہم السلام وسعادت خانہ حضرت مرتضیٰ
 علی ومقام قبر ودلدل زيارت اولنوب بعده قلعةٔ حسین یہ کلنوب یولده
 ذی الکفل نبی بن ہارون علیہما السلام زيارت اولنوب آندن حلہ یہ

[*] (رها) ، اورفہ دیدیکمز شہردر .

[**] عاشق سامرہ نک قارشوشندہ الیوم بیوک برخرابہدر .

کَلُوب آندە دخی مقام صاحب الزمان یعنی امام محمد مهدی و امام عقیل برادر حضرت علی و مسجد شمس زیارت اولُوب و فرات ینە جسر دن عبور اولُوب تکرار بغدادە کَلُوب و کیلره کیریلوب بصره یه عزیم اولُوب یولده مداین سیر اولُوب طاق کسری و قصر شاه زنان تماشا اولوب سلماس فارس زیارت اولُوب و عماره بوغازی کچیلوب واسط یولی ایله زکیه یه واریلوب مقابله سنده عزیر نبی علیه السلام زیارت اولُوب عجل قلعه سی ایله قلعه مزرعه اوکندن قلعه صدر السویه واریلوب بعده شط بصره یه واصل اولوب سنه مزبوره صفرینک آخرنده شهره کیرلدی .

ولایت بصره ده واقع اولان احوالی بیان ایدر

ایرتسی مصطفی پاشا حضرتلرینه ملاقات ایدوب المزده اولان فرمان شریفلری کورد کده موجود اولان اون بش پاره قدرغه نی تسلیم ایدوب مرما ته محتاج اولان یرلری ممکن اولدجه کوریلوب و قلفات اولُوب و رئیسارده هر موز غنائندن بر مقدار قومبار بولُوب آنک ایله هر کیمیه صو مصلحتی ایچون کفایت مقداری قتناس ایشلدوب موسم زمانی بعید اولغین بش آی مقداری آنده اولوب مسجد علی و حسن بصری و طلحه و زبیر و انس بن مالک و عبدالرحمن بن عوف و شهداء اصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین زیارت اولُوب اتفاق برکیجه عالم رؤیاده قیلجمی کدلش کوروب شیخ محی الدین عربی قدس سره حضرت رسالت پناهک واقعه ده قلیجی کدیلوب اصحابه شکست واقع اولدی دیو نقل ایتدوکی ینه واقعه مده بو حقیره خاطره اولوب محکم

خوف ایدوب رسول حضرتى دعا ایدوب لشکر اسلام منصور اولدینی
 قلبه لایح اولوب دعایه شروع اولندقد بیدار اولوب ذکر اولنان واقعه‌ی
 کسه‌یه دیموب خیلی زمان آنک غمنده اولوب اتفاق مصطفی پاشا حضرتلری
 قلعه‌هویزه فتحه طایفه مشعشه عزم ایدوب بو حقیری بش قدرغه ایله
 علیان اوغلی جانبندن ولایتیه مضرت ایرشمسون دیو مدینه جزایره
 ارسال ایدوب کیلرده اولان مصر لشکری مشارالیه کیدوب حکمت حقک
 قلعه‌نک فتحی میسر اولوب یوزدن زیاده یرار توفک انداز یولداشلم
 آنده شهید اولوب اگرچه بو وضعه غایت یحضور اولوب لکن ذکر
 اولنان واقعه‌نک تعمیری بونک ایله دفع اولدی ظن اولنوب اما تقدیر
 تدبیر ایله تغیر اولمادینی کوندن روشندر .

(شیخی)

اولاجق سنه اولور چار وناچار کرکسن کوکلیکی کک طوت کرک طار

آخر موسم زمانی قریب اولیجق پاشای مشارالیه بر پرکنده یعنی
 برفرته ایله دریا علمنده ماهر شریف دیمکله معروف برکسنه‌ی هر موز
 جانبیه تفحص ایچون ارسال ایدوب بر آیی مقداری اول کنارلری کشت
 ایدوب درت یاره پارچهدن غیری کافرک کیسی یوقدر ، اولدخی موسم
 کیسی در دیو خبر کتور یجک لشکر کیلره کیروب مصره توجه اولندی .

دریای هر موزده واقع اولان حوادثی بیان ایدر

سنه مزبورده شعبانک اول کونی بندر بصره دن روانه اولوب
 و ذکر اولنان شریفی پاشا حضرتلری فرقه‌سی ایله هر موزده وارنجه همراه

اولمق ایچون ارسال ایدوب شط العربدن مهزری یولی ایله عبادان ومقام
خضر علیه السلام زیارت اولنوب بعده دریای هر موزه چقیلوب دوسپول
وشستر کنارلردن جزیره محترمه یعنی خارکه کلنوب امام محمد حنیفی بن
حضرت علی وشهداء اصحاب رضی الله عنهم زیارت اولنوب وشیراز بندرلردن
ریشهره واریلوب بر فارس یعنی شیراز کنارلری کشت اولنوب دریاده
برجله یعنی بر چکلویه بولشوب دشمن احوالی تفحص اولنوب خبرلری
اولیوب آخر بر عربدن هجر یعنی لحسا قربنده شهر قطیفه واریلوب
آنده دخی بر شایتی بولوب آندن دخی استفسار اولندقدده خبر
آلنیوب بعده بحرینه کیلوب حاکی رئیس مراد ایله ملاقات ایدوب
آندن دخی سؤال اولنوب اول دخی دریاده کافر یوقدر دیو خبر
ویروب وبحرینده غریب حکمدر که تخمینا سکز قولاج ودخی زیاده
دریا دیندن بحریر اللرینه برر طلوم آلوب ودریایه طالوب دینده طاتلو
صو ایله ذکر اولان طلومی دولدروب دائماً رئیس مراده کتوروب
اول صو ایام صیفده جمله صولردن لطیف وهم صفوق اولماغین رئیس
مراد هر زمان آندن ایچوب بو حقیره دخی رعایه آندن صو کوندروب
فی الحقیقه غایت ابو صو اولوب حضرت حق قدرته نهایت وعظمته
غایت یوقدر والله علی کل شیء قدیر. وآنلرک قنده مرج البحرين يلتقيان
بونک حقنده جاریدر. و ذکر اولنان شهره بحرین دیمکه وجه تسمیه
اولدر دیو معتقدلدر. والحاصل آندن دخی کوچلوب جزیره قیسه
یعنی اسکی هر موزه وجزیره برخته ودریای اخضرک یعنی بحر هر موزک
نیجه جزیره لرینه اوغرایوب قطعاً بریده خبر آلنیوب آخر هر موز
کچلکده بصره دن همراه اولوب بدرقه اولان شریفه اجازت ویریلوب
مصطفی پاشا حضر تلرینه هر موز صحت وسلامت ایله کچیلدی دیو مکتوب

ارسال اولنوب وجلغار و جادی کنارلرندن کیمزار ولیه دیمکله معروف
 قصبه کیلوب شهر خورفکان قربه ایرشدکه قرقچی کون که مبارک رمضانک
 اونجی کونی در ؛ ضحوة کبرا زماننده ناکاه کفار خاکسارک درت
 یاره کوه بلکه قراقه معادلی عظیم باسقین بارچهلری و اوچ بیوک قایونلری
 والتی یاره پورتغال قراولهسی و اون ایکی قطعه غراب یعنی چکدرور
 قالتهلری اولوب و بالمله یکر می بش یاره کمی ایله اوزریمزه کلوب (بزدخی)
 همان دم تنتهلری فوره ایدوب و دمور آلوب آلات حربی حاضر ومهیا
 ایلوب حضرت حقک عنایته توکل و انبیای عظام و اولیای کرامک
 همترینه توسل اولنوب و دیرکله فلاندرلر دیکلوب و سنجاقلر آچلوب
 اقدام تام اولنوب همان دم کلناک محمدی ایله جنکه مباشرت ایدوب
 بر مرتبه طوب و تفنک جنکی اولدی که وصف اولمز آخر. حقک عنایتی ایله
 بر قایونی طوبله اوریلوب جزیره فک الاسداد اوزرینه ارقری اولوب
 باتوب هلاک اولدیلر .

(مسیحی)

غالباکورمدی چشم انجم بوقدر حادثه عظمایی
 بیلدزم کیم نیجه تعبیر ایدین سکا بو واقعه کبرایی

والحاصل یاتسو زماننده که محکم جنک اولوب عاقبت فانوس قبودانی
 یانجیق کافر قبودانی خوف ایدوب کیلرینه تنیه طوبین آتوب دونک
 دیوجک بارچهلر تیره موله ایدوب آلات بوزوب هر موز جانبیه پوجه -
 لدوب یوز دوندر دیلر . سعادتلو پادشاهک دولتنده بغایت الله تعالی وحسن
 توفیقه کافره غلبه اولنوب اعدای دین منهزم اولدیلر . آخر قرانلق
 اولنوب دریا یوزی لیسانلق ایکن آتی ده محکم روزکار چیقوب یلکن
 اولنوب کنار قریب اولساغین صباح اولنجه یاپرقدن قوللنوب وقیلر

دوکوب کیتدکجه کورفرز پاکیلوب زیاده صاغقلر دوشوب ایرتسی
 برمقدار دریاه چیقلوب آخر سرن چوروب ینه یولیمزه روانه اولوب
 یارنداسی شهر خورفکانه واریلوب لشکر صولانوب بعده ولایت عماندن
 قصبه عمانه یعنی شهر سحاره کلوب والحاصل تکرار اون یدی کون
 مقداری ینه دریاده کیدیلوب مبارک رمضانک یکرمی آلتیجی کونی که
 قدر کیجهسی در - قلعه مسکت و قلعات قربنه وارلدقده علی السحر مسکت
 لیماندن اون ایکی عظیم بارجه و یکرمی ایکی غراب جمله اتوز درن
 یاره کمی ایله غورنه دورک اوغلی کوّه قبودانی بی حد لشکر ایله اوستمزه
 یلکن ایدوب یعنی بارچهلر و قلیونلر کوز قراردوب مایستره لرین داقوب
 و پنه لرین اکیلوب و قرده وله لر چنبر یلکن لر آچوب و کیلیرین فلاندره لر
 ایله زینت ایدوب اوزرمزه یوریوب بز دخی ینه حضرت حقه صغینوب
 جنک ایچون کنارده مهیا طوروب بارچهلر کاوب قدرغه لر چاتوب
 محکم طوب و تفک و تیر و شمشیر جنکی اولوب بر مرتبه حرب و قتال
 اولمشدر که وصفه قابل دکلدر. مثلاً بحالوشقه لر بارچهلردن نبتیز کی چکوب
 و شایقه لر عظیم پنجره لر آچوب آنلر دخی کولکلردن دارده ایله قدرغه
 لری کرپی یه دوندروب و اوستمزه آج قیاسن یغمور کی کوندروب
 (یتیم)

طاشنری کولکلاری کیم یفدرور هربری دریاده دوکندی اولور

و بر قدرغه مزى قومبره ایله یاقوب حکمت حقل هم قدرغه وهم
 بارچه یانوب و بش بارچه بش قدرغه ایله کناره ارقری اولوب جمله سی باتوب
 هلاک اولوب و بر بارچه لری یلکن قوتی ایله اوتوروب اول دخی هلاک اولوب
 والحاصل ایکی جانبدن لشکر زبون اولوب کورکچی طائفه - نک کورک

چکمکدن وسیه ایتمکدن وطوب صالیه ایلمکدن طاقق اولوب بالضروری دمور براقیلوب ودمورلر کیملرک قیچلرینه آلتوب ینه دمور اوزرنده جنک اولتوب و صنداللر براقیلوب هلاک اولان قدرغه لک رئیس لرندن علمشاه رئیس وقره مصطفی و قلفات می وکوکلی سرداری درزی مصطفی بیگ و سائر مصر قوللرندن و آلتنجی دن ایکی یوز مقداری آدم آلتوب کورکچی طائفه سی عرب اولمغین کناره دوکلوب بی حد نجد عربی کلوب اهل اسلامه معاونت ایدوب قره جانبه دلیل اولوب کافر غرابلری دخی بارچه لرده اولان کفره فجریه بی آلتوب و آلتورده دخی عرب طائفه سی اولوب آلتور دخی کناره دوکلوب ولایت عربیه چکلوب حق علیم درکه مرحوم خیرالدین پاشا ایله (آلتوریه طوریه) و جند دال جنک لرنده بیله اولوب بو مرتبه کمی صواشی کورلما مشدر. عاقبت کیجه ایریشوب هر موز کورفزی ینه دوکوب محکم روز کار چیقوب بارچه لر ایکی شر لنگوورته یعنی عظیم دمورلر براغوب ولوشتلر باغلیوب محکم دوشیوب غرابلر چکدیروب کناره کیروب قدرغه لک دمورلری سورینوب و خلق زبون اولوب بالضروری کناردن آیریلوب چار وناچار یلکن اولتوب اول کیجه برّ عربدن جدا اولوب دریای عمانه یعنی بحر بی پایانه دوشوب آخر ولایت کرماندن برّ جاشه واریلوب اول کنارلر یالی یعنی آجیق یرلر اولوب لیمانی اولمایوب کنار سچلده کده آلات دوشروب برایکی کون اولمایله یوریوب آخر ولایت مکراندن کیچی مکرانه واریلوب اخشام زمانی اولوب کناره وارملق ممکن اولیوب اول کیجه دریاده اشاغه قونوب توقف اولتوب صباح اولتجه قوری صالندی خلقی زبون ایدوب عاقبت بیگ درلو بلا و محنت ایله ایرتسی علی السحر کناره واریلوب بندر شهابا دیمکله معروف محل اولوب آلتور برقطعه نوتا ق یعنی لوند

پرکنده سنی بولوب براقدرمه سی دخی اولوب کوزجیلری بزی کورچک خلقی دوکلوب آردلرنجه آدم جیقاروب مسلمانلر ديوچک رئیسری کمی یه کلوب وکیلرده اصلا پرایچم صو اولمایوب ذکر اولتان رئیس صوبه دلیل اولوب لشکر مرده ایکن تازه حیات بولوب واول کون بیرام کوز اولوب اول محله صو بولمق ایله نفس الامر بیرام اولوب و مزبور رئیس بدرقه اولوب کوادر نام بندره واریلوب خلقی بلوچ طائفه سی و پادشاهلری ملک دینار اوغلی ملک جلال الدین اولوب کوادر حاکی کمی یه کلوب سعادتلو پادشاهه عرض اخلاص ایدوب مقدا دونمه هر موزه کلده کیمیر ایله ذخیره و آدم کوندروب دونمه کیتمش بولوب و هر زمان که هر موزه دونمه کلسه الی والتش پاره کمی ایله ارزق کوندروب هر وجهه خدمت ایتمک انوع وعدله ایتدکلر نده الامور مرهونه باوقاتها ان شاء الله تعالی وقتنده حاضر اولک دیو ملک جلال الدینه مکتوب کوندروب معلم و ربان یعنی دریا و کنسار قولاغوزی طلب اولنوب بریرار معلم و ربان کوندروب سعادتلو پادشاهه اطاعت و انقیاد کوستردیلر .

دریا بار هنده واقعه اولان حوادثی بیان ایدر

حقک عنایتیه توکل ایدوب بندکواردن دریای هنده یعنی بحر محیطه چیقلوب و بر مقدار روز کار مساعده کوستروب تکرار یمن جانبیه عزیم اولنوب :

(نجاتی)

صالدم انکینه کوکل زورقینی شاه اوکره به دیبه نوله کرک ایدمه لم الله اوکره دیوب بر قاج کون دریاده اولوب تخمینا رأس الحد کچیلوب ظفار و شحر

مقابلہ سنہ قریب وارلد قدہ قارشودن دامانی یعنی کون باتیسی ایلہ طوفان
فیل دیمکله معروف طوفان اولوب بالضروری اوکینه دونلوب اصلا یلکن
کوسترمکه امکان بلکه ترنکته آچغه بردرمان اولیوب :

(یتیم)

بربحره دوشدی کشتی دل یوق کناره هیچ بر باد بانی راست دکل روز کاره هیچ
دیوب و قطعاً روزکار کوز آچدرمیوب مثلاً دریای مغربده واقع
اولان فورتنه لر آنک یاننده برذرجه وقلل جبال کبی امواجی بونک
قاتنده برقطرجه کلیوب وهرکز کیجهدن کوندز فرق اولیوب کیلر
غایت زبون اولماغین اسباب واثقالدن بولتانی دریایه دوکوب :

(حافظ)

شب تاریک ویم موج وکردابی چنین حائل بکادانند حال ماسبک باران ساحلها
مفهومی یاد ایدوب والحاصل چار وناچار روزکار زورکاره تابع
اولوب و قضای خدایه رضادن غیری درمان بولیوب حضرت حقک
عنایتنه توکل وانیای عظام واولیای کرامک همترینه توسل اولنوب گاه
خاطر غمکینه تسلی ویروب :

(یتیم)

دوشمه انکین غمه فورتنه چقدر صاولور ساکن فلك رضا اول کورینجه قرالر
دیردم وکاه دل محزون متسلی اولسون ایچون :

(لمؤلفه)

ای کوکل کل دوشمه غم کردانه دریادل اول
برکی کون اسسون صاورسون بویله قانر روزکار

دیوب نصیحت قیلوردم. بومنوال اوزره اون کون مقداری دریا

بار هنده محکم طوفان و بی حدباران اولوب اصلا برکون انابایلق یوزین کورمیوب کیمده اولان یولداشلره استمالت و یروب و نصیحت قیلوب جمله کز سوغوریه یعنی حاضر اولوب بصیرت اوزره اولک ان شاء الله صوکی خیردر دیوب و اتفاق دریاده ایکی قدرغه اوزونی بلکه دخی زیاده ماهیلر کوروب معلملر مبارکدر قورقماک دیوب عاقبت دریانکمدی و جذری اولوب اول محله مد زیاده اولماغین جکد کورفوزینه قریب واریلوب علامات بروردن فرس البحر وعظیم ییلانلر و خرمن مقداری قابلو بغال و ورشته بحر کوریلوب و دریانک لونی متغیر اولوب یعنی بیاضه میل ایدوب معلملر بو حالی کوریمجک فریاد ایدوب دریای هندده کرداب قوری افسانه دن بلکه کرداب دیدکلری برولایت حبشده کنار سوا حله کردفوندن و بردخی سند قریبنده جکد کورفوزندن عبارتدر. بونلره دوشن کیلر خلاصه امکان یوقدر، دیو دریا کتابلرنده مسطور و مقیددر دیوجک استقیدیل اولوب بش قولاج یر بولنوب هاندم اورته یلکنلر باغلیوب و سرنی ایسه ایلوب دورویه اوروب محکم آلات دوشروب ممکن اولدقجه اورسه زیر ایدوب دیک اوله ایله اول کون و اول کیجه فورسه قوللنوب آخر حقک غنائی ایله جذر زمانی ایرشوب و روزکار دخی دیرتسه ایدوب یعنی قولایلیوب حابازله بلکه پویه پورووا اولوب :

(سحری)

وجودک زورقن صال بحر عشقه روزکارکدر
خدانکدر او کرمق صاعه ای دل روزکارکدر

ارتسی علی الصباح ماینه ایدوب یعنی آشاغه قویوب ویلکنی صویوب
درک نفتی لرندن بریرار کشتی بانی جوننده به باغلیوب قوری سرنی دورویه

اوروب قازی بی درك دینه باصوب ایلی بردرك مقداری دخی قالقوب اطرافه نظر اولندقدده سرحد ولایت جامهرده بت خانه سچیلوب تکرار اشغه قونوب یلکن باغلیوب فورمیان ومنکلور اوکندن کچلوب سومنات ۱ کنیه النوب بعده سومنات اوکندن دخی مرور اولنوب عاقبت (دیو)ه واریلوب دیو کافر النده اولغین دیودن خوف اولنوب اول کون یلکن کوستر میوب سردرمه ایله یوریوب کتدکجه ینه روزکار آرتوب کیلرک دومنلری ضبط اولنوب بیوک یکدلر داقلوب ایکی شر یولار ایله دوردر کشی بیک بلا ایله ضبط ایدوب قاردیه اوزرنده آدم طورمغه قابلیت اولیوب بلکه باشند یا که کمسه وارمغه قادر اولیوب چارمیخلر صدا سندن کومیلرک سلسره سی آوازی فرق اولیوب باشند یا که اولان آلتخیلر ایله مانی مانی ایله خبرلشوب ورئیسار ویلکنجیلر قامارتنده بر لحظه طورمغه قادر اولیوب آخر اکثر ایلقجی بی انباره استیفه ایدوب ودون اغاجلرین تلاز کیلرک اوستندن آلوب کیدوب والحاصل اول کون قیامتک برکونی اولوب آخر الامر دیار هندستانده ولایت کجراته اریشوب امانه محلدرد معلوم اولیوب ناکاه معلملر فریاد ایدوب اوکزده چتلاق یعنی دوکندی وارغافل اولمک دیو خبر ویردکه دمورلری فونده ایدوب اما کمی بی خرپشته محکم چکنیوب باترمالی ایلیوب کورکچی طایفه سی قدینه لرین بوزوب وجهه خلق عریان اولوب کمی واریل وکیمی طلوم حاضرلیوب بری بری ایله حلاللشوب بو حقیق دخی عریان اولوب مالک اولدوغم قوللرومی ازاد ایدوب وفقرای مکیه شرفها الله یوزفلوری نذر ایلیوب آخر دمورلرک بری کویه وبری پوجوز دپندن قریلوب تکرار ایکی دمور دخی اوچوروب محکم دوشیوب برمقدار چتلقدن خلاص اولوب اما معلملر ذکر اولان شعب یعنی

دو کندی (فشت قید سور) بو محل دیو ایله دمن مایینی در بونده که کمی هلاک اوله برجان چقمق امکان یوقدر همان یلکن ایدوب کفار قریب وارمغه اقدام کرک دیو اهتمام ایدیجک بو حقیر دریاده اولان زمانک مد و جذرین حساب ایدوب یعنی اقدی سن دوتوب و خارتی دن کرته ریز ایدوب کنار قریب ایدوکن تحقیق ایلیوب و کلام قدیم و فرقان عظیم دن تفأل اولنوب ساکن اولمق اولی کوریلوب و کیلرک صولقلرینه نظر اولنوب هر انبارده صوایکویی بلکه فرشی اورتوب کیلر غایت صولانوب همان دم کر در لر ایله دالدر میسه اقدام اولنوب و بعضی یرلردن کی نک کوککی سوکلوب فالیه لری بوانوب بر مقدار صویکیلوب وایکندی زمانده هوا دخی بر مقدار آچیلوب دیار هندستانده ولایت کجراتدن دمن نام بندر مقابله سی اولوب و کنار ایکی میل مقداری انجق اولوب سائر کیلر دخی جمله آنده اولوب اما بعضی قدرغه کناره قریب اولمغین دوکنمکدن زبون اولوب کورکلرین و صندالترین و واریلترین دریاه دکوب ذکر اولان اسباب مد ایله کناره چقوب و الحاصل بش کون و بش کیجه دمور اوزرنده حکم طوفان و بی حد باران اولوب زیرا اول زمان هندک بادصاد یعنی بارانی زمانی اولوب الیزدن نه کلور (کوکدن نه یاغه که بیر آنی قبول قلمیه) مثلی ایله عامل اولوب و ذکر اولتان ایامده هرکز کوندز کونشدن خبر و کیجه کواکبدن اثر ظاهر اولیوب روز و شب اوکزدن بوسله وساعت کیتیبوب و الحاصل هرکس دریای حیره غرق و بحر محنته مستغرق اولوب و حیاتدن ال یویوب :

(آفتابی)

آفتابی دوغه دولت کنشی برکون اوله حق تعالی قولینی قهر ایله دایم قراماز

دیو خاطر غمکینه تسلی و یروب حکمت حقك آنده دخی دمور
اوزرنده اوچ کمی ارقری اولوب ایچلرنده اولان طایفه :

(حافظ)

کشتی شکسته کانیم ای بادشرطه برخیز باشد که بازینم آن یاراشنارا
دیوب خدای بی نیازه بیک درلو عرض و نیاز ایتدکارنده بحمدالله
والمنه جمله سی صاغ و سالم کناره چیقوب خلاص اولدیلر .

ولایت کجراتده واقع اولان احوالی بیان ایدر

حضرت حقك عنایتی اولوب بش کوندن صکره بر مقصد اروزکار
بونانسه ایدوب یعنی باش قویوب لیمانلق اولیجق هلاک اولان کیلرک
طویلرین و سائر اسبابلرین کجرات پادشاهی سلطان احمد امراسندن دمن
حاکمی ملک اسدده یعنی قلعه دمنده امانت قویوب و آنده کلکوتدن
کلش بر قاج پاره جونک یعنی موسم کیلری بولنوب کیتمک اوزرد اولوب
نخودالری کمی به کلوب کلکوت پادشاهی سامرینک سعادتلو پادشاه
حضرتلرینه انقیاد و اطاعتن عرض ایدوب روزوشب پورتقال کافری
ایله جنک اوزره اولدوغن اعلام ایتدکارنده قدرغه لرده اولان معلملردن
اول ولایتدن معلم علی ایله سامری به ان شاء الله عن قریب مصردن دوتنه
هایون کلوب اول دیارلری کافر الندن خلاص ایتمک مقرر در سز دخی
ارکبی اولوک دیو مکتوب یازوب ذکر اولنان کیلر ایله ارسال ایدوب
واول شهره حاکم اولان ملک اسد بو حقیره خبر کوندروب کافرک
دوتنه سی کلک اوزره در غافل اولمک قلعه سرته ایرشمک اردنجه اولک

دیوب بوخبری کملرده اولان خلق استماع ایدیجک نیجهسی آنده قالوب
ملك اسده نوکر اولوب ونیجهسی دخی :

(یتیم)

صوبی باردقده دیمشیر کمی کاغده یزدن اول بوجهان سیرن ایدن اهل وقوف
عالم بری قویوب بحر هواسنده یلان بوعلی ایسه آنک عقلینه ادراکته یوب

دیوب صندالری باصوب کناره چیقوب قره دن سرته عزم ایدوب
بو حقیره تابع اولان بر مقدار کمسنه ایله اقدام اولنوب وهر کمی به برر
دنجوی یعنی قولاغوز آلتوب سرت نام بندره عزم اولنوب بیک درلو
بلا ایله دریاه چیقوب یلکن کورک اولنوب کیدرکن سلطان احمدک
وزیر اعظمی عماد الملک دن بر غراب ایله سرت کوتوالی اغا حمزه کلوب
مکتوب کتوروب کافرک جمعیتی واردر دمن آچوق یردر غافل اولمک
قلعه سرته کلوب اول یر مخاطره در دینلوب یزم دخی مدعاضر اول
اولوب بش کون خورقاریده مد زماننده یور ییوب جذر محلنده دمور
قویوب بیک درلو بلا و محنت چکلوب آخر الامر حضرت حقک عنایتی
ایله بندر بصره دن تمام اوچ آیده ولایت کجراتنده قلعه سرته داخل
اولوب آنده اولان اهل اسلام مسرور اولوب خضر یتشدیکز ولایت
کجراتک اختلالی زماننده کلوب معین اولدیکز اگرچه نوح زمانندن برو
دریاده بومقوله طوفان اولماشدر اما دور آدمدن بوزمانه کلنجه دیار
رومدن ولایت هندک بوجانبلیرینه اصلا بر قورسان یعنی دریا علمنده
ماهر بر قبودان کلامشدر مرجودرکه ان شاء الله الرحمن عن قریب الزمان
ولایت کجرات ممالک عثمانیه الحاق اولنوب بنادر هندکفار خاکسارک
الندن خلاص اولمغه باعث اولنه دیوب مکر مقدما کجرات پادشاهی مرحوم
سلطام بهادرک اقرباسندن اون ایکی یاشنده سلطان احمد نام بر جوانی

پادشاه ایدوب تخته کچدکده لشکره جلوس و یروب ناصرالملک نام بر اولو
 خانی آنی قبول ایتیموب کندو چتر قالدوروب پادشاهلق دعواسن
 ایدوب خیلی آدم جمع ایلوب بروج قلعهن آلوب ایچنه لشکر قویوب
 کندو بر محله اوتوروب جمعیت اوزره اولوب کره ده اولان کفار
 بدفعالك اوللری غوورنادوره مکتوب و آدم کوندروب معاونت ایلک
 بنادر کجرات هند یعنی دمن وسرت و بروج و کتبايه وسومنات ومنکلور
 وفورمیان سیزوک اولوب قراسی بنوم اولسون دیوب سلطان احمد
 دخی لشکر چکوب بروج اوزرینه کلوب جنک اوزره ایکن ییزم کلدو کیمز
 استماع ایدوب آدم کوندروب توفنکجی دن وغیریدن ایکی یوز مقداری
 یولداشیمز آلوب بروج اوستنه ایلتوب اوچنجی کون فی الواقع کافرک
 کوه و دیو و شیول و بسای قپودانلری و پروه و دور یعنی دریا قپودانی
 و الحاصل کافرک بش قپودانی یدی عظیم قالیون و سکان پاره غراب ایله
 کلوب بزدن خبردار اولیجق بزم ایله جنکه مباشرت ایدوب بزدخی
 کناره چیقوب چادرلر قوروب و مترسلر بنیاد ایدوب ایکی آی مقداری
 روزو شب جنک تدارکنده اولوب بوفقیرک هلاکی ایچون ناصرالملک
 دیدکلری ظالم کافر ایله اتفاق ایدوب بعض فداپی به برلک اچقه وعده
 ایایوب کیجه چادر مزه ارسال ایدوب نوبخیلر اکاه اولوب فداایلر
 ناچار فرار ایدوب تکرار طعام ایله زهر لتمک فکرن ایدوب سرت
 قلعهنده کوتوال اولان حسین اغا بو حقیری خبردار ایلوب تدارک
 اوزره اولوب حضرت حقل عای ایشوب هیچ بر طریق ایله ظفر
 بولیوب اتفاق سلطان احمد قلعه بروجی فتح ایدوب و خداوند خانی
 وجهان کیرخانی بر مقدار فیل و بر مقدار لشکر ایله سرته ارسال ایدوب
 کندو احمد آباده متوجه اولوب احمد آبادن سلطان بهادر اقرباسندن

سلطان احمد نام برجوان دخی چتر قالدوروب پادشاه اولوب تخته کچوب سلطان احمد وارد قدده مقابله ایدوب عظیم جنک اولوب کندویرالئوب و خانلرندن حسن خان دوشوب آخر شکست بولوب برجانیه فرار ایدیجک ینه مقدما پادشاه اولان سلطان احمد تخته کچوب بوغمدن ناصرالملک دخی اولوب کجرات قرار بولوب کافر بواحوالی استماع ایدیجک خدا - وندخانه الجی ارسال ایدوب بزم سزکله جنکمز یوقدر مقصد من مصر قبودانیدر دیو بو حقیری انلردن طلب ایدوب انلردخی بز بونی ویرمه قادر دکلوز دیو جواب ویروب بوقفیر ایله اولان لشکر الجی بی اولدرمک ایستیوب فقیر منع ایلیوب غیری پادشاه ولایتی در کندو حالیمز دده اولام سوکینی کورهم :

(نجاتی)

هله درد و بلایه صبر ایدهم کورهم عاقب خدانیلر

دیوب مکر بو حقیرک کمی سندن برکافر آلا تبحی قاجوب الجی نک غرابنه کیروب بزم ایچون بونلرک احوالی بنم معلومدر عیددن صکره کیتملری مقرردر بونلری آلیویرمک بنم عهدمده اولسون دیوب لشکر بوندن خبردار اولوب کافرک کمی سن باصوب ذکر اولان کافری طوتوب کتوروب قلعه اوکنده سیاست اولئوب الجی کافر بو حالی کوریمجک هراسان اولدی واول ولایتده تاری آغاجی دیمکله معروف خرما آغاجی مثالیدن بر آغاج اولوب آنک هر بداغنه برکوزه آصوب بداغک اوجینی کسوب کوزه نک ایچنه صوقوب متصل عرق رنکنده برصواقوب حرارت شمس ایله آرزماننده برعجب شراب اولوب هر آغاجک دبنده میخانه اولوب خلق دائما آنده عیش ونوش ایدرلردی اتفاق لشکر

خلفند بعضی اهل فساد آندن ایچوب بری بری ایله سردارلرن اولدرمکه
عهد ایدوب یالتی زماننده کلوب یغمور نام بریدبخت خنجر چکوب
چرا که سرداری اولان حسین اغانک اوزرینه هجوم ایدوب بعضی
یولداشلر قرشو واروب منع ایتک استیوجک ایکی یکیدی زخم ناک
ایلیوب حاجی می نام بریرار یکیدی اولدوردوب لشکر اوزرینه کلوب
حرم زاره ناک البته حقندن کل دیو هجوم ایدوجک بو ولایت آخر
پادشاه کدر بونده بزم حکمز کچمز ان شاء الله صباح اهل حکمه اعلام
اولسون دیدکده پادشاهمزک حکمی هر یرده جاریدر سردارمزسن
امر شرع هر نه ایسه سن حکم ایله بزحقندن کلورز دیدکلرنده کلام
مجیده (ان النفس بالنفس والعین بالعين والاتف بالاتف والاذن بالاذن
والسن بالسن والجروح قصاص) دیو بیورلشدر ایله اولسه آنک یرینه
آنی دخی قتل ایتک کرک دیوجک فی الحال یرینه آبی دخی قتل ایدوب
سائر اشرا بونی کوریمجک تسکین بولدیلر فی الحقیقه (ولکم فی القصاص
حیات) فهو اسی ظهور ایدوب هر کس حضور ایلدی کافر بکلری بو احوالی
اشیدوب خیلی عبرت آلوب والچی هماندم عربله رطوتوب سلطان احمد
جانبه کیدوب ولشکره خداوند خان الی شرو آلتشر اچقه علوفه ایدوب
عادل خان دخی بروجده اولان خلقه ایله قیلوب خلق بری برینی اضلال
ایلیوب ایکی ییله قریب درکه علوفه یوزن کورمیوب وزادو زواده مز
قالیوب وکیلدره آلات واسباب اولمایوب کیلر دخی کهنه اولوب من
بعد مصره کیتک احتمالی اولمدینی متعین در دیو نیچه سی :

(شیخ سعدی)

بدریادر منافع بی شمارست اگر خواهی سلامت در کنارست

دیوب و برنیچه دخی :

(یتیم)

کرفلک فلک عافلمیدر اول اختیار ایله دریا سفرن

دیوب والحاصل هربری بومقوله نیجه درلو کفت وکو ایلیوب
عاقبت ولایت بکراتده اکثری نوکر اولوب کیلر خالی قالمغین قلعه سرت ده
خداوندخانه یراقلری وموجود اولان اسبابلری ایله تسلیم اولنوب
بهالرن در دولته ارسال ایتمه ضامن اولوب مزبور خداوند خاندن
وعادل خاندن تمسکله آلتوب بو حقیره تابع اولان وسعادتلو پادشاه
حضرتلرینک دوزن واتمکن بیلان حلال خوار بنده لرندن مصریکچیریلری
کتخداسی مصطفی اغا وتوفک کجیلر سرداری اولان علی اغا وبلوک
باشیلردن وسائر یرار یولداشلردن اللی مقداری یولداشله حق تعالی یه
توکل ایدوب :

(شیخ نظامی)

ان مع العصر چو میرش قفاست شاد برانم که کلام خداست

مفهومی ایله عامل اولوب سنه اتی وستین وتسعمائه محرم الحرامینک
اولنده احمد آباءه عزیم اولنوب برقاج کونده بروجه وبرنیجه کونده
بلودرمیه واریلوب بعده چاپار یولی ایله روانه اولوب یوللرده غریب
درختلر سیر اولنوب مثلا هر برینک باشی اوج سمایه ایروب اوزرلرند
عجیب شب پره لکه برقاندندن اول برقادینه وارنجه اون درت قارش
اولوب هراغاجده بومقوله یراسه لک حدی اولمیوب و ذکر اولان
اغالرک کوکلیری یوقاردن نازل اولوب بیره واصل اولدقد اول دخی
نشوونما بولوب بر درخت اولوب مثلا بواسلوب اوزره براغاجدن اون
ویکرمی بلکه دخی زیاده اولی درختلر اولوب و ذکر اولان اغالرک اسمی

اول دیارده طوبی اغاجی اولوب وسایه لرنده نیجه بیک آم کولده کلوب و یوللرنده زقومدن غیری نسنه اولوب و دیار کجراتنده طوطیلرک حدی و حمیری اولوب و اول یرلر میمون اقلیمی اولوب هر کون بر محله قونله نیجه بیک میمون کلوب اطرافلر احاطه ایدوب اکثرینک اللرنده یاورولری بیله اولوب هر بری اوضاع غریبه ایدوب کا نه جهان شاه حکایتی کبی آرالرنده اهل حکم اولدوغن اعلام ایدوب اخشام زماننده ینه مکانلرینه کیدوب ، والحاصل بیک درلو بلا و محنت ایله کونلرده برکون محمود آباده کلوب اون بش کون تمام اولدوقده پای تحت کجراته یعنی احمد آباده واریلوب پادشاه ایله و عمادالملک ایله وسائر خانلر ایله ملاقات ایدوب سلطان احمده فقیرانه یشکشمز عرض اولتوب انواع غایتلرینه مظهر دوشوب و پادشاه عالم پناه حضرتلرینه عرض اخلاص ایدوب کمال مرتبه انقیاد کوستروب بوحقیقه برآت و بر قطار دوه و خر جلق احسان ایتدیلر . واحمد آباد قربنده چرکش نام محله شیخ احمد مغربی زیارت اولندی . اتفاق برکون کافرک الجپی سی ایله سلطان احمدک وزیر اعظمی عمادالملکده جمع اولتوب عمادالملک الجپی به بز پادشاه رومه محتاجز ؛ کیلرمن آنلرک بندرلرینه وارماسه بزم حالیمز دیکر کون اولور خصوصا اسلام پادشاهیدر ؛ آنک قبودانن بزدن استمک مناسب میدر ؛ دیوجک بوحقیقه غیرت کلوب : بره ملمون بنی بوزغون دوغنه ایله بولدیکز ، انشاء الله الرحمن ، عن قریب الزمان پادشاه عالمنه دواتنده هر موز دکل دیو بلکه کوه دخی سزه قالمیه .

(المؤلفه)

دکز یوزنده یورورز دشمنی آرار بولورز
اوجومز قومز آلورز بزه خیرالدینلی دیرلر

دیوب کافر دخی بنادر هندن شمدن صکره قوش اوچز دیوب بعض
 کلمات ایدوب، حقیر دخی دریادن کیتک لازم دکل، ان شاء الله، حق تعالی
 نصیب ایدرسه، قره دن وارمق بکا دخی آساندر. دیوجک کافر نطقه
 قادر اولیوب دفع مجلس اولوب بزقاج کوندن صکره سلطان احمد ولایت
 بروچی بو حقیره تکلیف ایدوب و مبالغه دراک تعیین ایلدوب قبول
 قلمیوب کلیاً ولایت کجراتی ویرسه کز دورمق محالاتنددر؛ دیوب اتفاق
 برکیجه مرتضی علی حضرتلرینی، رضی الله عنه، خوابده کوروب، اوکده
 یازولی برکاغد پاره سی اولوب، بو حضرت حقک مهری در سنکله بیله در
 خوف چکمه؛ اکر حضرت حقک مهری ییزم ایله اولسه یاد ولایتلرک
 صولری دخی بزدن کر یزان اولوردی؛ دیوب ایرتسی صباح ذکر اولان
 واقعه نی یولداشلره تقریر ایدوب جمله سی شکر ایدوب هماندم واروب پادشاهدن
 رخصت طلب ایدوب سعادتلو پادشاه حضرتلرینک حرمتیه اجازت
 ووروب مکر اول ولایتده اولان بانیان کفره سنک بامیلرندن یعنی غایت
 عالمرندن (بات) دیمکله معروف برطایفه اولورمش تجاری وسایر یوچیلری
 برولایتدن بر آخر ولایتیه سلامتله ایلمکله ضامن اولوب مقابله سننده
 بر مقدار اجرت تعیین اولنورمش. شویله که یوللرده راشپوت کافری یعنی
 هندونک آتلوسی کلوب کاربانه نهب و غارت قصد ایلسه مزبور باتلر
 خنچرلرین چیقاروب سینه لرینه طیا یوب بز متکفل اولمش ایکن کاربانه
 ضرر ایدرسکز؛ کندومز هلاک ایده رز. دیدکده راشپوت انلرک حرمتیه
 دخل و تعرض ایتیوب اول محلدن صحت و سلامتله عبور اولنور ایمش.
 اکر بر ذره جه ضرر ایتسه لر فی الواقع ذکر اولان باتلر کندولرین
 هلاک ایدرلر ایمش. اکر ایتسه لر اصلاً اول طایفه یه اعتماد قلمیوب بوقاعده
 اجرا اولنمزدی. اتفاق کاربانه ضرر واقع اولوب باتلر کندولری هلاک

ایتسه لر آیین باطل لر نده راشپوت عظیم و بال ایدوب قتله مستحق اولور مش. اول ولایتده اولان راشپوت بکلری کلیاً آنده اولان راشپوتلری اوغلی و قزی و توانی ایلده قتل عام ایدر لر مش. اولده اولسه احمد آبادده مسلمانلر بزه دخی ایکی بات کوندروب بر مقدار نسنه تعین اولنوب سنه مزبورده صفر المظفرینک واسطنده قره یولی ایلده دیار رومه توجه اولنوب عربله لر ایلده بش کونده شهر پته کلنوب شیخ نظام پیریتن زیارت اولنوب آنده شیر خان و برادری موسی خان لشکر جمع ایدوب رادنپور خانی بلوچ خان ایلده جنک تدارکنده اولوب بیزه مانع اولمق قصدین ایدوب؛ آنده واریجق آنلره معاونت ایدرسکز، برقاچ کون توقف ایدک، احوالیمز برطرف اولیجق صحت و سلامت ایلده وارک کیدک. دیدکده، والله العظیم، بیز کیمسه یه معاونت ایچون کلدک، کندویولیمزه کیدرز؛ و المزدده پادشاهکزک فرمان شریفی واردر. دیوبیک درلو تضرع و نیاز اولنوب آخر اعتماد ایدوب اجازت ویرلدی.

(لمؤلفه)

ایلکان هند بیلان پتن سفیرین	اختیار ایلسون محن سفیرین
بیغلامق دین عقیق بولدی کوزم	دیر کورم ایلش یمن سفیرین
دراشکمله دامنیم پردور	کویا ایلدوم عدن سفیرین
یورا کوم بولدی نافه وش پر خون	فی تلای مین ایتبختن سفیرین
یا الهی ینه میسر قبل	کاتبی بنده که وطن سفیرین

والحاصل، آندن دخی خلاص اولوب یوله کیریلوب بشنجی کون رادنپوره کلنوب، محمودخان ایلده ملاقات ایدوب، اول دخی انواع جفال ایدوب آخر اوچ یولداشمز آلیقیوب سایلرلرینه رخصت و یروب و یولده راشپوت کافری اولوب اما بکلری معاونت ایچون کلوب آنده بولنمغین.

آندن کتابت آلتوب، سنده وارنجه کرایه دودلر طوتیلوب، احمد آبادن بدرقه اولمق ایچون آلتان باتلره اجازت و بر مقدار خر جلق ویریلوب روانه اولندی.

ولایت سندده واقع اولان سرگذشتی بیان ایدر

مبارك ربيع الاولك اولنده چیقیلوب اونجی کونی راشپوت شهر لرندن پارکر نام شهره واریلوب کافر اوزرمزه هجوم ایتدکده بکلرینک مکتوبن و یروب و بر مقدار هدایا ویریلوب یول ویردیلر؛ اما یولده بیک مقداری راشپوت کافری واردر غافل اولمک؛ دیو تنیه ایلوب چون ارتسی علی السحر روانه اولوب بر کون صباح زماننده ناکاه قرشودن راشپوت کلدی دیو غوغا اولوب :

(لمؤلفه)

کورندوک کبی راشپوت الای دوه جیلر کوتوردی ردلای

همان دم دوه لری چوکروب حولی ایلوب هر طرفدن توفک سرپوب کافر توفک کور یجک آدم کوندروب؛ ییز جنک ایچون کلدک باج استروز! دیوجک: ییز سودا کر دکلیز، ییزم یوکیمز دارو ومهره در آنک باجن کوندردک، اکر دخی مقصود اولورسه ینه ارسال اولنسون؛ دیدکده جوابلری دکوب بر طرفه چکیلوب ییزدخی ینه یولیمزه روانه اولوب اونش کون مقداری ریکستانده وییابانده کیتدک بر کون سرحدسندده (وانکه) نام شهره یتدوک. آنده تکرار دوه لر دوتیلوب بش کونده شهر جونه وشهر باغ فتحه واریلوب، مکر سند پادشاهی شاه حسن میرزا قرق ییل مقداری ولایت سندده پادشاهلق ایدوب بش ییلدن زیاده ایمش که

نیم تن اولوب آته بنمکه قادر اولدینی اجلدن متصل کشتی لر ایله دریای
سیحونده سیرایدوب، هر نه محله مقصد ایدینورسه آنده اولوب، ولایت
سندک پای تختده، تنده سلطان اولان عیسی ترخان شاه حسن میرزانک
قوللرندن بعض یرار کسنه لرین قتل ایدوب وقلعه نصرت آبادده اولان
خزینه سین لشکره توزیع ایدوب همایون پادشاه آدینه خطبه اوقیدوب
ونقاره چالوب شاه حسن میرزا دخی بگردن سلطان محمود نام کوکلداشی،
یعنی رضاغا قرنداشینی قراده لشکره سردار ایدوب کندو درت یوزباره
کمی ایله دریادن میرعیسی نک اوزرینه کلوب، اول محله بیزم کلدیکمز
استماع ایدیجک آدم کوندروب ییزی رعایت ایله قرشولیوب شهر
ربیع الآخرک اوائلنده ملاقات ایدوب فقیرانه بر مقدار تحفه عرض
اولندقدده بو بنده به تعظیم و تکریم ایلیوب سرو پاویروب یعنی متعدد
خلعتار انعام ایدوب و آدمز لشکر غیب قویوب بو حقیره بندر لاهوری
یعنی دیول سندی تکلیف ایدوب قبول قیلمیوب رخصت طلب ایتدکده
ان شاء الله بعد از فتح رخصت در سحت ایله وارک دیوب سفادتلو پادشاه
حضر تدرینه کتابت یازوب والحاصل ییزی دخی میرعیسی ایله جنکه
مباشرت ایتدیروب مسلمانلر تضرع ایدوب توفکلریکزده مهره
اولماسون زیرا جمله مز بر قومز برادرلریمز و فرزندلریمز اکثرانده در
دیوب فی الواقع او یله اولنوب و مشایخ سنددن شیخ عبد الوهاب ایله
ملاقات ایدوب دعاسی آلتوب و شیخ میرک و شیخ جمالی زیارت اولنوب
و میرعیسی ایله بر آی مقداری جنک اولوب سرکوپلر یسایوب و طوپار
قوروب ایکی جانبدن خیلی کسنه تلف اولوب تنه بر جزیره اولوب
مقابله دن دو کیلوب طوب کار ایتیوب فتح ممکن اولمایجق مایینه کیروب
اصلاح ایدوب میرعیسی همایون پادشاه آدینه خطبه دن رجوع ایلیوب.

ونقاره چالغی برطرف قیلوبینه شاه حسن میرزایه تابع اولوب اوغلی میر صالحی پیشکش ایله ارسال ایدوب شاه حسن میرزا دخی اوغلنه میر عیسی لشکره توزیع ایتدوکی خزینهدن باقی هر نه واریسه جلد و یروب و اول ولایتی میر عیسی به مقرر ایلوب وزیر منلا یاری ایله فرمان وعهدنامه وتوغ بیکیسی ایله تکرار نقاره ارسال ایدوب ومیر عیسی به تابع حبسنده ارغوندن وترخاندن اون مقداری میرزایه هر برینه خلعت و یروب آزاد ایدوب میر عیسی دخی میرزانک خاتونی حاجی بیکوم آنده اولوب آتی اولدم کوندروب شهر جمادی الاولک اوائلنده لشکر ایله سلطان محمود قره دن بیر شاه حسن میرزا ایله کیلر ایله دریادن بکره متوجه اولوب خاتونی کلوب ملاقی اولدقه اوننجی کون میرزا وفات ایدوب خلقک اعتقادی خاتون زهرلدی اولدی :

(حمدی)

اریسک عورته اینمه اخی عورت ال آتدی انبیایه دخی

هاندم سلطان محمود مرحوم میرزانک مالینی اوچ قسم ایدوب بر قسمی خانونه وبر قسمی بر خواجه سی ایله میر عیسی به کوندروب و میتن دخی تتهیه ارسال ایدوب بیزی کندو کیسنه قویوب آتن و دوه سن وسایر یرار اسبابن کندو آلوب قره دن بکره عزم ایدوب اللی مقداری کمی ایله میرزانک میتی و خاتونی تته جاننه عزم ایدیخک لشکر سایر کیلری یغما ایدوب کشتی بانلریمز قاچوب یولداشلر کشتی بان اولوب یغما ایچون هر طرفدن چغتای هجوم ایدوب توفک حواله اولوب بیک بلا ایله اول محلدن خلاص اولوب آقندی به قرشو اون کون مقداری کیدوب ناصر پور نام شهره اریشوب مزبور شهری

راجہ لر یعنی راشپوت بیکلری غارت ایدوب آندہ خبر آلوب میر عیسی
اون بیک مقداری رار آدم ایله سلطان محمودک اردنجه کیدوب اوغلی
میر صالح سکان پاره کمی ایله آردکزدن کلیورور دیدکرنده تفال
اولوب دونمک اولی کوریلوب جمع اولوب دفع بلا ایچون اون بربیک
اخلاص اوقوب ینہ تہ جاننہ دونلوب اوچنجی کون دریاده میر صالحہ
بولشوب بر مقدار پیشکش ایله کمیسنه واروب؛ قندہ کیدرسکز؛ دیوسؤال
ایدوب آنک میر عیسی کیدر دیدکده میر عیسی ایلرو کیتدی دونک
دیوب کشتی بانمز یوقدر دیوعجز اظهار ایدوجک اون بش کشتی بان ووروب
بالضروری ینہ دونلوب تکرار اون کون مقداری کیدیلوب بر کون
قصبہ سندہ واریلوب میر عیسی ایله ملاقات ایدوب مقدا مرحوم
میرزانک یاننده اولان بککر آندہ بولوب صلحه باعث اولوب وجنکہ
مقید اولنمادوغن عرض اندکرنده میر عیسی اعزاز واکرام ایدوب
کناهمزدن کچوب؛ برقاچ کون بونده ییزم ایله اولک. ان شاءالله، میر صالحی
هایون پادشاه کوندرمک مقرر در بیلہ کیدک؛ زیرا سلطان محمود سزی
بکردن قویورمز، اول فرخ میرزا اوغلیدر؛ دماغنده پادشاهلق سوداسی
واردر. دیوب فقیر راضی اولیوب؛ ییزه رخصت ویر، و آلمان کیلرن
ییزم ایله ارسال ایله وبرجلودارک قوش. ان شاءالله اولدخی همان پادشاه
آدینہ خطبه اوقیوب ماینکزده آشتی اولہ. دیو اقدام اولندقدہ یدی
پاره کمی سی اولوب جمله سن بو حقیرہ تسلیم ایدوب وبرجلودارین قوشوب
کشتی بانلر ووروب سعادتلو پادشاه حضر تترینہ عرضہ داشت یازوب
روانہ اولدق. یولده عظیم نہک لرتماشا اولنوب وکنارده ببردن اصلا
تنہا یورنمیوب وسمچہ وماجی طایفہ سی ایله هر کون جنک ایلوب
بیک بلا ایله برقاچ کونده سیاوانہ کلنوب بعدہ باتری ودبلہ یولی ایله قلعه

بکره کلنوب، سلطان محمودایله و مرحوم میرزانک وزیرى منلایارى ايله ملاقات ایدوب سلطانهمر مقدار هداياعرض اولنوب مصاحبت اولندقه سلطان محمود دخى هایون پادشاه آدینه خطبه اوقیوب میر عیسی ايله ماینلری اصلاح اولوب و مرحوم میرزانک فوتنه :

(لمؤلفه)

شاه حسن سندهک شه ایردی ولی جیکتی اجل جامینی تاپی فنا
هاتف غیب ایتی تاریخی جنت فردوس مکانی اولا

دیو تاریخ دینلوب ذکر اولنان تاریخدن سلطان محمود غایت ذوق ایلوب وایکی غزل تسوید اولنوب اولکیسی :

(لمؤلفه)

فرقت الی فی طور اولور بیلماس ایدیم اسلامین آتینک خیالینی قیلماس ایدیم
آخر مینی اوچراق سینک عشقینک انکا اوز حالیمه قالمه سندن ایر بیلماس ایدیم
دردمنی سنکا ییغلاسه ای مه چشم بیردم کوزومینک یاشینی مین سیلماس ایدیم
بیلسام مینی رد ایتکینکی آخرسین هر کزایشیکینکه ای پری کیلماس ایدیم
هر آتشی کابی اول تانیسام عشقی یولیداه ونجه زمان ییلماس ایدیم

وایکنجیسی بو وجهله ایدی :

(لمؤلفه)

یار-یز هر قایدا بولسام بیت الاحزان دور سنکا
عالم اول یوسف لغادین ایلرو زندان دور منکا
دشمن ایتور میش مینک چون یولینکا اولماس سینک
دوستوم اول سوز باری والله بهتان دور منکا
شریت املینک عطا قیلغاندا جان بیرسام فی تنک
ای طیبیم سنکا مشکل ایرسه آسان دور منکا
الجاج اطرافیم ملامت سنکی کونکولوم شاد اولور
غم چریکین دفع اوچون اول ییغشی قوروغان دور منکا
ایتلربنک لا کابی بندنکی قیلدینک هم سغال
نعمتینک حق بیکوم اول اولیغ احسان دور منکا

ذکر اولین غزالی سلطانه ایلنوب رخصت طلب اندکده سلطان قبول قیلوب سعادتلو پادشاه حضرتلرینه عرضه داشت یازوب ؛ اما قندهار یولنده اوزبیک سلطانلرندن حیدر سلطان اوغلی بهادر سلطان نیجه بیک آدم ایله قزاق اولوب برکس کچورمز و باد سموم زمانیدر شمیدکی محله اول جانبه کیدلز برقاچ کون توقف ایدوک سیزه برمقدار آدم قوشوب لاهور یولنه کوندره لم اما آنده دخی طایفه جدواردر غافل اولمک ؛ دیوب آنده دخی بر آیدن زیاده توقف اولنوب اتفاق برکیجه والد حقیر واقعه ده کوروب: «حضرت فاطمه رضی الله عنهای دوشمده کوردم ، سنک صحت له کلکی بکا مژده قیلدی.» دیوب ارتسی یولداشلره بشارت خبرن و یروب و سلطان محمود و اروپ واقعه تقریر ایدوب البته کیدروز دیوجک رخصت و یروب و بر یختی آت و بر قطار دوه و بر خیمه و بر شامیانه یعنی سایبان و یروب و یول خرچلنی احسان ایلوب و ایکی یوزاللی نفر جازه سوارسندی قوشوب و هایون پادشاه اطاعت ایچون عرضه داشت یازوب مبارک شعبانک اواسطنده روانه اولوب (سلطان پور) یولی ایله بش کونده ماو قلعه سنه وار یلوب جنکستان یولند جد طایفه سی واردر دیوچول یولی اختیار اولنوب ارتسی چاهلره وار یلوب صو بولنیوب بعضی آدم لر باد سامدن و صوسزلقدن اولوم حالتنه واروب هر برینه تریاق فاروق و یریلوب ارتسی بیک بلایله افاقت بولوب بو حالی کور یجک چول یولندن فراغت اولنوب الغریب کالاعمی مقتضاسنجه دونلوب ینه ماو قلعه سنه کلنوب ذکر اولنان چولده سرچه مقداری قارنجه لر سیر اولنوب و همراه اولان سندیلر جنکستان یولندن کیتمه خوف ایدوب آخر یولداشلره استمالت و یروب و نصیحت قیلوب:

(یتیم)

قادر اولان نیجه شیر افکنه صونه تدارکله صونر دشمنه
 رأی قوی واحد والف اولسه ار رأی قوی ستمی دراهل ظفر
 یز اولاوزو واحد و دشمن مایه بزه یتر آیت : « کم من فایه »

دیوب اون توفک ایلروده و اون توفک کیروده و سایی اورتده
 قونلوب حق تعالی حضرتینک عنایت بی نهایته توکل اولنوب روانه اولیجق
 سندیلر دخی بووضی کوروب ینه همراه ذکر اولان جنکستان جان ستانه
 اوغرایوب هزار محنت و بلا ایله اون کونده اوچیہ ایرشوب شیخ
 ابراهیم ایله ملاقات ایدوب دعاسی آلتوب و شیخ جمالی و شیخ جلالی
 حضرتلری قدس الله سرهما العزیز زیارت اولنوب مبارک شهر رمضانک
 اولنده روانه اولوب آب کارهیه واریلوب کلک باغلیوب اول معبردن
 عبور اولدقده سندیلره رخصت ویریلوب آندن آب ماچوارهیه کلتوب
 اول دخی کشتی لرایله کچلوب آنده بش یوز مقداری جد اولوب اما توفک دن
 خوف ایدوب نسنهیه قادر اولیوب آندن دخی روانه اولوب اون بشنجی
 کون اواسط رمضانده شهر ملتانه [*] کلندی .

دیار هندوستانده واقع اولان سرگذشتی بیان ایدر

اولا شهر ملتانه حضرت شیخ بهاء الدین زکریا و شیخ رکن الدین
 و شیخ صدر الدین رحمهم الله زیارت اولنوب و شیخ محمد راجو ایله ملاقات
 ایدوب دعاسی آلتوب و میر میران و میرزا حسن سلطان ایله ملاقات
 ایدوب اجازت آلتوب لاهوره عزیم اولنوب صدکریه واریلوب آنده
 [*] (ملتان) مولطان کی اوقونور. سندک پای تختی در ملتان دارالامان دیرلر .

دخی شیخ حامد ایله ملاقات ایدوب دعاسی آئوب آندن اوائل شوالده لاهوره واریلوب ؛ مکر مقدا هندوستان پادشاهی اولان شیر خانك اوغلی سلیم شاه فوت اولوب اسکندر خان پادشاه اولدقده هایون پادشاه بونی اشیدوب کابلدن هنده عزیم ایدوب اولا لاهوری آلوب ضبط ایدوب آدم قویوب کندوسی شهر سحرند اوکنده اسکندر خان ایله بولشوب اسکندر خانی باصوب دورت یوز فیل و ضرب زنلری ایله دورت یوز عرب به سبن آلوب اسکندر خان قاجوب مانکوت نام قلعه یه کیروب بر مقدار آدم ایله کشمیر میرزا لرندن شاه ابوالمعالی بی سردار ایدوب آرنجه ارسال ایدوب کندوسی تخت دهلی یه واروب و خانلرندن اسکندر خان اوزبکی اکره یه ارسال ایدوب ونجه خانلری و سلطانلری کمینی حصار فیروز شاهه و کمینی سنله و بیانه یه و کنویجه کوندروب هر جانبده بکتر و لشکر جنك اوزره ایکن بز دخی لاهوره وارمش بولنوب حاکم اولان میرزا شاه یول ویرمیوب ؛ البته پادشاهه وارمینجه رخصت یوقدر ؛ دیوب آخر پادشاهه احوالیز عرض ایدوب ؛ اوردوی هایونه ارسال ایدوک ؛ دیو فرمان کلوب ذکر اولان مایینده بر آی مقداری زمان کچوب آخر الامر جمله مزی پادشاهه ارسال ایدوب و یا نمزجه آدم قوشوب بالضروری روانه اولوب دریای سلطان پورکشتی لرایله عبور اولنوب حصار فیروز شاه یولی ایله یکریمی کون مقداری یوریوب غایت ذی القعدة ده پای تخت هنده یعنی شهر دهلی یه وارلدقده هایون پادشاه خبردار اولوب خان خانانی وسایر خانلرین و سلطانلرین دورت یوز فیل ونجه بیک آدم ایله سعادتلو پادشاه حضر تلرینك عزت و حرمت ته استقبال ایچون ارسال ایدوب و بوبنده یه برات وایکی خلعت و خر جلق کوندروب اول کون آنده خان خانان عالی ضیافت ایدوب و دیار هنده دیوان اکثر

کیجه ایله اولمغین اخشام زماننده تعظیم و تکریم ایله پادشاهک دیوان هایونه
ایلتوب (الهدایا قدر من بهدی) فحوا سنجه حقیرانه بر مقدار تحف عرض
اولندی . پادشاه ایله ملاقات اتدکده هندوستان فتحنه :

(مؤلفه)

شاه جم رتبت هایون بخت بی افلم هندکه چون آتش
قیردی افغاتی دهلی فی آلدی بولدی فرمان بری باری سرکش
اول فتحه استیلر تاریخ طالع دولت هایونش

دیو تاریخ دینوب وایکی غزل عرض اولنوب اولی :

(مؤلفه)

اکر که حالیه رحم اتمکای حبیب مینیک
علاجی قایدای تاپار دردیعه طیب مینیک
وصال یاری منکا قیلماس ایردی حق روزی
ازلین ای دل اکر بولماسه نصیب مینیک
شراب لعلینک ایچوب مست اولندی ای ساقی
مکرکه کیرمکای ایلکیمکا هیچ رقیب مینیک
روای دور دیمکای سین مینک اوچون هرکز
نیچو کدورورغم هجریمدین اول غریب مینیک
یوزنی (کاتبی) کور کاج هزار عشوه بیلان
قول ایندی کونکولوی اول شوخ دلفریب مینیک

وایکنجی غزل بوایدی کیم :

(مؤلفه)

وصل امیدم یوق مینک مشتاق روی یارمین
آرزو قیلمام بهشتی عاشق دیدارمین
ای طیم ایثیکینک دار الشفاسیدین منکا
شربت لعلینک بیردر دینک بیلان بیمارمین

عقل و فکر و صبر و هوشم قیلدی یضا عشق یار
 وادیٔ مهرانده قالدیم فی قیلای ناچارمین
 مجلس خاصه رقیب روسیه فی چاللمه
 ساقیا شکل قبیحیدین آنینک ییزارمین
 (کاتبی) خسرو بولپدر نظم ارا شیرین کلام
 وصف لعل یار بیرلهمین شکر کفزارمین

ذکر اولنان غزللردن پادشاه خیلی ذوق ایدوب رخصت طلب اولدوقده
 رضا کوسترمیوب بو حقیره برکلور یعنی یوزلک وظیفه ایله پرکنه خرچه
 جایگیر و یروب وهریولداشه بردلک یعنی یوزبیک اچمه درلک تعیین ایدوب
 بو حقیر دخی قبول قیلما یوب کیتمه رخصت طلب اتدکده : «بریل باری
 بونده بزوم ایله اولدیو» ابرام ایدوب بوکینه دخی جواب و یروب :
 «سعادتلو پادشاهک امر شیرینی ایله دریایه چیقوب کفار خاکسار ایله جنک
 ایدوب و طوفان ایله دیار هنده دوشوب بنوم در دولته وارم لازم درکه
 کفار خاکسارک احوالی دولتلو پادشاهه معلوم اولوب موجودرکه
 ولایت کجرات کافر الندن خلاص اوله » دیدکده : «پادشاه حضر تلیرینه
 الجی ارسال ایدوب سنک عذرک عرض اولسون» دیو بیوردقلرنده :

(میرک)

قال فخر الانام والامم اتقوا عن مواضع تهم

دیو بویرلمش ایکن بن بونی اختیار ایتک احتمال دکلددر زیرا عن قصد
 بو ولایت کلوب رومه الجی کوند رتمش اولورم . دیو انواع تضرع و نیاز
 اولندوقده رخصت عنایت اولتوب : «اما اوچ ای برشکال یعنی باران زمانی در
 یوللر قیشدر کیدلک ممکن دکلددر اول زمانه دک توقف ایله و عمل کسوف
 و خسوفی زیجه و تقویم کاییه مراجعت اولدمدن اسطراب عملی ایله

طریقین کوسر و دائرہ معدل رسالہ سنی تعلیم ایلہ اگر اوچ آبدن اول
اولورسہ دخی رخصت در . « دیو عہد و امان ایدوب بالضروری توقف
اولنوب کیتمکدن مایوس اولوب الیاس احدی الراحتین ایلہ عامل اولدق.
اما نہ کیجہ مز کیجہ ونہ کوندوزیمز کوندز اصلا راحت یوزن کورمیوب
آخر پادشاهہ ذکر اولنان رسالہ من اولہ الی اخرہ تعلیم اولنوب و عمل
کسوف و خسوف اسطربلاب عملی ایلہ کوستریلوب اتفاق اکرہ فتح
اولوب آنوک فتحنہ دخی تاریخ تکلیف ایدوب علی الفور دینلوب :

(لمؤلفہ)

فلک رفعت ہایون شاہ غازی	سالور پرتولواسی مہر و ماہہ
پیتیشی ہندکہ قیلدی دہلی فی فتح	نزول ایتی حصار دین پناہہ
پیاردی نیجہ خانن اکرہ ساری	بیریب کوب استمالت لار سپاہہ
دوام دولتیدا فتحی اینیک	میسر بولدی منت اول الاہہ
ایتی انکا بیر ایکسکلی تاریخ	مبارک بولسون اکرہ پادشاهہ

ذکر اولنان تاریخ خیلی پسندیدہ و شوب اتفاق برکون تقریب ایلہ پادشاهہ
سلطان محمود بکریک احوالی عرض اولنوب عہدنامہ کوندرملک التماس
اولنوب قبول ایدوب عہدنامہ ارسال ایدوب طغرا یرینہ زعفرانلی
پنجہ سین اوروب سلطان محمودہ واصل اولدقدہ بو حقیرہ سلطان ووزیری
منلایاری مکتوب یازوب سلطانک مکتوبنک مفہومی بوایدی کیم :

صورة مکتوب سلطان محمود

« اشتیاق و آرزو مندلیق لاردین سونک سوز اولکیم تابع محب دولت
ملاقات و سعادت مقالات دین محروم بولدی. کیجہ وکوندوز بوفکر
و ذکر ایدی کیم یارب قاچان بولغای کیم اول سعادت پناہ حضرت

پادشاه ظفر دستكاهينك دركاهيدا هر سوزينه بوفقير دينك اراسيدا
دولتخوااليق باييد اوتوب تور عرضغه يتكوروب هر قيل و قالى كيم اول مجلس
عاليدا اوبكاي بارچهنى مشروح يتيب بويتيب سارى يباركاي لار. بواننده
آدم كيليب تاج خاصه و مفتوح وتون كيتوروب فرمان وعهدنامهنى بيرديلار؛
چون حضرت پادشاه دين پناهينك مبارك پنجه لاريني اول فرمان يوزيدا
بوفقير كوردى بيلدى كيم بونيايت اول سعادت پناهينك دور :

(يارى)

زعفرانليغ پنجهسى كون پنجهسيني قيلدى پست

بو مثل مشهور دور كيم دست بر بالاي دست

و اول فرمانينك حاشيه سيدا حضرت پادشاه دين پناه اوزلارى كلك كوهر
نثارلارى بيلان مرقوم قليب ايرديلار كيم وحيد الدهر فريد العصر
امير سیدی علی باری سوزونكنى عرضغه يتكوردى و درجه قبول
ناچى ديو بيوريلش از شاء الله بورابطه كه سيزينك بيزينك ارامزدا
دنياداكيم نصيب بولوب تور آخرت ته هم يوز مونجه بوانغاي، ديوانواع محبت لر
عرض ايدوب ومنلاياري نك مكتوبى نك فحواسى بوايدى كيم :

صورة مكتوب منلاياري

« يوقارى تابوغيذا عرض دعا و شادين سونك معروض راي مهر آراى
و ضمير فرح افزاي اولكيم تابوذره قليل الاستطاعت دولت ملازمت
و سعادت مواصلت دين محروم دور لحظه بلکه لمح يادلاريدن غافل ايماس

(منلاياري)

چو غربت ايجرا منك و صلينكيز نصيب ايماس

من غريبنى كرسور سانكيز غريب ايماس

داغی اول حضرت دین عهدنامه بیرلا مکتوب شریف کیلتورمادیلر
حضرت نواب سلطان وبواسیر وادی هجرانکایسی کلفت بولدی وهر
زمان سلطان ایتورلارکیم اولاردین کوب منفعل ییخدمت شایسته
قیلما دوک و تقصیر کوب بولدی .

(یاری)

ای دوست خلاف دوستداری قیلما
غربت ته قویوب کوب مکا خواری قیلما
غلت فی اونیت . مونجه مینک حالیدین
یاری فی اونوتما ترک یاری قیلما

چون اطناب موجب ملال خاطر ایردی بورباعی غه اختصار قیلیب دعا
بتیلدی . «دیو بی حد نیازلر عرض ایدوب سلطانت مکنوبی پادشاهه عرض
اولنوب دست بربالای دست مثلندن غایت ذوق ایدوب بو حقیقه جواب
دیمک تکلیف ایدوب غایت خوب محلدردیوب ارتسی دینلوب (المأمور
معذور والعذر عند کرام الناس مقبول) اعتذاری ایله عرض اولندی .

(مؤلفه)

دست خون آلودینک ایتی پنجه مرهانی پست
بو منلدور ایل اراکیم دست بر بالای دست
اول لی میگون اگر مجلسده یردم بولغای
ساقی قان ییغلاب صراحی جام می بولون شکست
مست عشقه اهل تقوا طعنی قویسون ایتیکیز
دایما هشیار اراسیدا بولور معذور مست
ظاهرین کورمه کیشینک باطنی غه قیل نظر
زاهدا معنی غه باق آدم ایماس صورت پرست
باعث کیفیتیکنی قایدا ذوق استکای سینینک
ایچمکان وحدت شرابین (کاتبی) روز الست

ذکر اولان غزلی پادشاه کوروب انواع استحسانلر ایدوب، بو کینه بنده «میرعلی شیرتانی» دیو خطاب ایدیوب، فقیر: «دخی میرعلی شیرتانی اولمز بی روی اولوب خوشه چینی اولماغه اقتدار اولسه راضی اولوردق.» ایدوب، تکرار پادشاه: «حق علم درکه بریل بوروشه وزرش اولنه چقتای طایفه سنه میرعلی شیری اوتورورسن.» دیو خیلی لطفلر کوستروب بوکونینه اثنای مصاحبتده متقرب میرزالرندن خوش حال بیک نام ابرجوان بی بدل پادشاهک اوق یایی قورچیبی و داخل مبحثی اولوب اکثر مجلسده مباحثه شعریه ایدردی. مناسبت ایله بو بنده یه ایکی غزل تکلیف ایدوب قافیه وردیف تعیین قیلوب ارتسی دینلوب اول مجلس هایونده اوقدی اولکیسی:

(لمؤلفه)

رخلاری کیفیت میدین چان کیم آل دور
ساقیا تانیرمین اول کاجهردی خوش حال دور
نقد عمرنیکینی متاع وصلغه خرج ایستکانیک
دیل بیلان کنکاشنی قوی عالمغه اول دلّال دور
مرده لار احیاسیدا لعلی مسیحدور ولی
زلانی جادو، چشمی فتان، غمزه سی قتال دور
لبلاری یارینک چوچوکدور، دل نیچون میل اتمکای
هرنیرسه کیم چوچوک بولغای کوکل میال دور
تبله بولوب بیغلامه قلاش مین دیب (کاتبی)
سیم اشک یرلا درون سینه مالا مال دور
و ایکنجی غزل بو ایدی کیم:

(لمؤلفه)

چین دورور زلفینککه جادولغ افی یلغان ایماس
کفر اسنادی خطینککه ای صنم بهتان ایماس

شربت لعلینکنی بیرمین خسته که دارونی قوی
ای طیبیم اول مینیک دردیمه هیچ درمان ایماس
عیب ایما سمولاف عشق اوراق کیلیب عشاق ادا
عشق میدانیدا آینک کیم باشی غلتان ایماس
یارغه اتینک قیلماسون اغیار بیر لاکفت وکوی
هم نفس بولماق ملک شیطن بیلان چسبان ایماس
عید وصلی بیرکای ایل اول قاشی یاینک (کآبی)
قبله دین یانسون یوزی هرکیم انکا قربان ایماس

ذکر اولسان غزللر ولایت هندده شهرت بولوب هرکس
ورد زبان ایدوب اتفاق برکون میرزالردن پادشاهک آفتابه جیسی
عبدالرحمن بیک نام برجوان نورسیده اولوب اول دخی پادشاهک
خیلی مقبولی وزیاده نازلیسی ایدی: اکثر صحبت خاصلرده بیله مجلسده
اوتوروب اول دخی داخل مبحث اولوب کفت وکو ایدردی. آنوک ایل
دخی نیچه دفعه مشاعره اولوب مناسبتی ایله ایکی غزل دخی دینلدی اولکیسی:

(مؤلفه)

اول پری چهره قاجان ناز ایلکای ناله غه عشاق آغاز ایلکای
پیریدور اول غنجه نیک دل بللی کلشن کوییدا پرواز ایلکای
عاشق اولدور بزم غمدا ساقیا ناله سین فی بیرلا دمساز ایلکای
ایتلاریله هم سفال ایلاب مینی اوهرین عالدا ممتاز ایلکای
دلبر اولدور عاشقه ای (کآبی) لطفینی کوب، جودینی آزار ایلکای
ایکنجی سی دخی بوایدی کیم:

(مؤلفه)

تشیه ایتیب لینککه اوزین باده قیلدی نفع
نرکس کوزینککه اوخشار ایتدی خاری دفع
دعوت میسر اولسه دعا بیرلا اول پری
اغیاری بردعا بیلان آسان ایروردی دفع

اول ای حجاب ایتر یوزیکه زغین ابدوش
 کیل ای صبا یتیش آرادین قیل حجابی رفع
 کوردو بجه قامتینکی سجود اینیکیم بوکیم
 دیرلار نماز جایز ایماس بولما بجه شفع
 یانیب یاقیلسه دل نولا در دمنی (کاهی)
 نادر فراق بارچه وجود منی قیلدی شفع

والحاصل آنرا یله روز شب بر آن مباحثه دن خالی اولمیوب و هرگز
 شاهدن بر دم آرو اولمازدی. برکون پادشاه بو حقیره: «ولایت رومی
 کو پدور یوقسه هندوستانی کو پدور؟» دیو سؤال ایدوب: «پادشاهم رومدن
 بقصد، نفس روم ایسه اول ولایت سیواس در، هندوستان چوقدر اما
 پادشاه رومه تابع اولان ممالک ایسه هند آنوک عشر عاشرنجه یوقدر.»
 دیو جواب ویروب، پادشاه دخی: «مقصد جمله سیدر.» دیو جک: «پادشاهم
 بو حقیره لایح اولان اولدرکه اسکندر دنیایه حکم ایدوب یدی اقلیمه
 مالت اولمی غالباً پادشاه روم اولدوغی کی در؛ زیرا توارینجده اسکندرک
 عمری ومدت سلطنتی معلومدر اول تقدیرجه اسکندر کلیا اقالیم سبعه یی
 سیر ایدوب حکم ایتمک عقلا محالدر. زیرا ربع مسکونک طولی یوز
 سکان درجه و خط استوا دن عرضی التمش الی درجه در؛ آنوک مساحتی
 کتب هیئاتده دورت بیک کره بیک وائی یوز التمش سکزیک الی یوز
 یتیش فرسخدر. ایله اولسه آنوک جمله سن سیر ایدوب حکم ایتمک میسر
 دکدر. غالباً هر اقلیمدن پادشاه روم کیی حصه دار اولوب، آنوک ایچون
 یدی اقلیمه حکم اتدی دینور.» دیو جک: «پادشاه رومک یدی اقلیمه
 حصه سی وارمیدر؟» دیو سؤال ایدوب جوابنده: «اولاین اقالیم اولدن،
 و مکّه شریفه اقالیم ثانیدن، و مصر اقالیم ثالثدن، و حلب اقالیم رابعدن»

ودار السلطه محروسه قسطنطيه اقليم خامس دن، وكفه اقليم سادس دن. و بدون وچ اقليم سابع دن در. بونلك هر برنده پادشاه رومك بلكر بلكرى وقاضى لرى اولوب حكم و حكومت ايدرلره و بوندن غيرى حق عليم دركه ولايت كجراتده سرت نام بنسدرده خواجه بخشى و قره حسن نام سودا كرلردن مسموعدركه ولايت چينده بيرام اولوب سودا كرلر بيرام نمازين قيلمق مقصود ايدى بونوب هر طايفه كندو پادشاهلرى آدينه خطبه او قتمق مقصود ايدى بونوب روم سودا كرلرى: خاقان چينه واروب بيزه پادشاهمز مكه و مدينه و قبله پادشاهيدر. « ديو عرض ايلدكده كافر ايكر انصاف ايدوب: » مكه و مدينه پادشاهى آدينه خطبه او قوك. « ديو حكيم ايدوب رومى سودا كرلر خطيه خلعت كيدوروب و قبله بندروب شهرى كردروب بعده بيرام نمازين قلوب ولايت چينده پادشاه روم آدينه خطبه او قنوب بومقوله احوال كيملك حقنده اولمشدر؟ » ديو جك انصاف ايدوب خانلرينه و سلطانلرينه خطاب ايدوب: « حق بودر كه روى زمينده پادشاهلق نامى دولتو خدا نيكار ك حق در اوزكانينك دكلدور. » ديو اعتراف ايلدى. وينه بركون دخى قرم خانندن سؤال ايدوب: « اكا دخى سلطنتى سعادتلو پادشاه و يرور. » ديو جواب و يرده كده: « اول صاحب خطبه در ديو استماع اولتور. » ديو جك: « پادشاهم ساير پادشاهلردن پادشاهمزك كلى امتيازى اولدر كه صاحب خطبه و صاحب سكه پادشاهلق عنايت ايدر. » ديو جك تسليم ايدوب پادشاه حضر تلرينه دعالر ايلدیلر. بركون پادشاه ايله مشايخ دهلى زيارت اولتقى ايچون سوار اولوب شيخ قطب الدين پير دهلى و شيخ نظام ولى و شيخ فريد شكر كنچ و مير خسرو دهلوى و مير حسين دهلوى زيارت اولتوب اتفاق مير خسروك اوزرنده مرحومك اشعارندن گفت و كو اولتوب دريائى ابرار ك مطامى و اكا نظيره اولان

مطلع لر ذکر اولنوب اول محله بو حقیره بدیهی برمطاع لایح اولوب
پادشاهه: «اگرچه کستا خلقدر امامیر خسروک روحانی قوتی در که برمطاع
طلوع ایلدی.» دیوجک پادشاه «اوق!» دیو ابرام ایلوب اوقینوب :
(مؤلفه)

هرکه قانع شد به یک نان پاره مرد مهترست کار او از جمله شاهان عالم بهترست
دینلده کده پادشاه حال ایدینوب : «والله العظیم این بهترست!» دیو استحسان
ایلدی . غرض ، مطاعی ذکر ایتک دکدر همایون پادشاهک لطف
طبعی در که ایهام ایدوب این بهترست دیدوکیدر . اتفاق برکون دخی
میرزالردن مهرادری شاهین بیک نام رجوان که پادشاهک غایت مقبولی
وهم سری ایدی . اکا واروب پادشاهدن اجازت مقصود ایدوب تهی
اولماسون ایچون ایکی غزل دینلوب بیله ایلتلدی اولکیسی :
(مؤلفه)

هر سحرای یوزی کل کلشن کونیککه یاریب
بیغلار احوالینی دل شبنم اشکنی تاریب
کورکاج ای غنجه دهن کل یوزوکی کلشندا
کل بیلان غنجه خجل بولدی حیادین قیزاریب
ای طمیم دل مجروح شفا تاپسه نی یار
سین شکر لبی قرا باغریفه بیر لحظه ساریب
یوراکیم مهر المی بیرلا نیچون پرخون دور
کورکاز ای دل آنی اول خونی غه باغریکی یاریب
(کاتی) سین ره عشق ایچرا سرآمد بولدونک
تاشله فرهاد ایله مجنوتی الار قالدی هاریب
ایکنجی غزل :

(مؤلفه)

کبریکی اوقینه قاشی یارینک کان یاسار
دلی سینم اوزره پنبه داغیم نشان یاسار

مغرور بولما حینکه ای قاشلاری کمان
 رستم لارینک کما نینی آخر زمان یاسار
 بی تاب بولسه دل تب هجرینکدین ای پری
 آهم ترحم ایلاب انکا سایبان یاسار
 قصر وصال یاره کونکلی قیلمغه عروج
 عاشق کمند آهی آنکا نردبان یاسار
 دل رشتغه چیکار در اشکنی (کاتی)
 اوخشارکه یاره بارماغ ایچون ارمغان یاسار

ذکر اولسان غزللر آراده همان برهانه اولوب بی حد تضرع
 ونیاز اولنوب اول دخی انواع وعدهلر قیلوب آخر برکون نشا
 خبرین ویروب: «رخصت زمانیدر، پادشاهه اخواکی نظم ایدوب اعلام ایله»
 دیوجک عرضه داشت یازیلوب: «زمان برشکال تمام اولدی شمدن صکره
 کیتمک محیدر.» دیو احوالیمز عرض اولنوب مناسبتی ایله ایکی غزل
 دخی دینلدی اولکیسی :

(مؤلفه)

دولت سنینک بیلان اکر ای دل بولورسه یار
 قیلفای وفالار اول صنم شوخ وشوهرکار
 بیر بیر کاکیسه خاک رهک بیرلا ای پری
 تو فراچنه بولما غایدی انینک البدایار
 شفتالو سورسم اول لبی عناب لارغه کر
 هرقایسی بولسه خشم ایتیب ایتورکه ناری یار
 کریمه قیلوب ایشیککه یوزسورت دوکیم بوکیم
 کوز یاشینی بولورسه سویر غال قیلای نثار
 یوقاری تا بوغیدا شها قورقه ایمنه
 دردنی (کاتی) سنکا عرض ایله نی یار
 ایکنجیسی روم طرزی اوزره ایدی :

(مؤلفه)

غافل اوله دوشدو کک بر ملک هندوستاندر
 میل ایدوب آنده قلانلر جمله سرکرداندر
 عالمی کشت ایلینلر دیدیلر بالاتفاق
 حق بودر دنیاده جنت ملکت عثماندر
 واروب آنده برنظر کورمک احبانتک یوزین
 بلمش اول ای خسته دل هردردکه درماندر
 دوش ایاغینه همایون پادشاهک رخصت آل
 دایما دوشمشلره آنوک ایشی احساندر
 میل ایدرسه قانغه دل طفلی هندوستانده
 (کاتبی) اویمه سن آکا اولدخی اوغلاندر

ذکر اوانان عرضه داشتی و غزللری پادشاه کوروب مرحمت
 و شفقت ایدوب رخصت عنایت ایلیوب و بوبنده یه تکرار آت و سروپا
 یعنی خلعت و یول فرمانی و یروب کتمک اوزره ایکن ، حکمت اللهک
 جمعه کون اخشام نمازی وقتنده پادشاه خلقه کورنش ایدوب قصردن
 اینرکن اذان اوقتوب دایما عادت شریفه لری اذان اوقدقده دیزچوکوب
 تعظیماً اوتورلردی . اتفاق ینه اوله ایدوب اول محله « الحذر لایفی
 عن القدر » مفهومنجه نردباندن دوشوب مبارک ناشلری مجروح و قوللری
 شکست اولوب عالم بری برینه کیردی . بر ایکی کون توقف اولسوب
 اطرافه نامه لر پراکنده اولوب : « پادشاه الحمد لله خوش حالدر » دینلوب
 و فقرایه تصدقلر و لشکره انعام و احسانلر و یربول اوچنجی کون دوشنبه
 کون دار زحمتدن جوار رحمته انتقال ایتدیلر : انا لله وانا الیه راجعون .
 اوغلی جلال الدین اکبر میرزا خان خانان ایله شاه ابوالعالی یی کورمک
 ایچون مقدما کتمش لر ایدی . همان دم ایشیک اغاسینی آنره ارسال

ایدوب پادشاه قنده اولان خانلر و سلطانلر خیلی مضطرب اولوب:
 «احوالیمز نیجه اولور؟» دیدکلرنده فقیر استمالت و یروب: «مرحوم و مغفور
 سلطان سلیم، خان علیه الرحمة والغفران، حضرتلری آخرته ارتحال اتدکده
 سعادتلو پادشاه تخته کچنجه مرحوم پیری پاشا انواع تدبیرلر ایدوب خلق
 اکاه اولمدی سیز دخی برتدارک ایدولککه اوغلی نه خبر وارنجه کمنه
 واقف اولیه، دیوجک آنلر دخی خوب تدبیرلر ایدوب کماکان دیوان
 شولنی چکلوب و خاصه اولوشی امرایه جقوب و عادت اوزره مناصب
 ویرلوب «پادشاه چارباغه کیدر» دیوآت حاضر لتوب هوا خوش اولمدی
 دیو فراغت اولوب ارتسی خلقه «کورینوش در» دینلوب منجملر ساعت
 خوب دکادر دیو منع اتدکلرنده لشکر اضطراب ایلوب آخر پادشاهک
 مصاحبلرندن منلابی کسی دیرلر برکمنه اولوب نوعا پادشاهه مشابهی
 ارلوب اما قدی کوتاه ایدی آتی سه سبه کون دریاه مشرف برایوان
 اوزرنده تخته کچروب پادشاهک لباس کیدروب یوزن و کوزین صاروب
 خوش حال بیک قفاسنده و میرمنشی مقابله سنده طوروب جمیع سلطانلر
 و میرزالر و رعایا و عوام الناس کلوب لب دریدان پادشاهی کوروب دعالر
 اتدیلر. و شادیانه چالتوب و طیبیه خلعت ویرلوب پادشاهک صحتی مقدر
 اولدی. همان ارتسی بوقفیر واروب امرایه و داع ایدوب پادشاهک صحتی
 خبری ایله واسط ربیع اولاولده نج شنبه کون لاهوره عزم اولتوب
 شهر سونی پته اندن پانی پته اندن قرناله کلوب بعده تانی سره اندن شهر
 نمانیه ایریلوب انده حاکم اولان قره بهادر سلطانه: «پادشاه کورینوش
 قیلدی» دیو خبر ویریلوب و هریرده: «پادشاه صاغدر» دیو جواب اولتوب
 آخر سهرند یولی ایله ماجواره یه اندن باجواره یه واریلوب و دریای
 سلطان پور کشتی لر ایله عبور اولتوب و الحاصل محکم الفار ایلوب مام

ربیع الآخرک اولنده تکرار لاهوره کلنوب و جلال الدین اکبر میرزا پادشاه اولوب لشکره جلوس و یروب لاهورده و غیره یرلرده آدینه خطبه اوقنوب لاهور حاکمی میرزا شاه یزه ینه یول و یرمیوب: «پادشاهدن امر کلدی بر فرد کابه و قندهاره کتمیه» دیوجک تکرار پادشاه جانبیه عزم اولنوب کلنوره واریلوب اندن قلعه مانکوت مقابله سنده واروب جلال الدین اکبر پادشاه ایله و خان خانان ایله ملاقات ایدوب یرام خانک خواجه سی منلا یر محمدی میرزا کوندروب «فترت زمانیدر برقاچ کون بونده ییزم ایله اولمق جایز اولورسه ولایت هندو سندنک هر نه محلی مقصودی اولورسه اکا تعین ارلسون» دیو بیورد قیلرنده فقیر هماندم مرحوم پادشاهک فرمانلرین آلوب وفوتی ایچون تاریخ و تعریض کونه برغزل دینلوب واروب فی الحال عرض اولندی :

(مؤلفه)

هند ایچیدا برهمای ایردی همایون پادشاه
 یردم ایچرا بولدی شو نثار ایلادی عزم آله
 اول مصیبتی ایشککاج قجغیرب زاری بیلان
 ایتیکیز تاریخ فوت بولدی همایون پادشاه
 و مناسی ایله بوغزل دخی و یرلدی :

(مؤلفه)

عرض جوروجفا ایماس جهانینک شاهی بولماقدین
 ساقین عشاق نینک ای مه خدنک آهی بولماقدین
 شه رومک ایشیکیدا بارب دایم کدا بولماق
 منکابه رالک دورور کوب هند و سندنینک شاهی بولماقدین
 حبیبینک کوییدا منکا رقیب اولماق تیلار همراه
 خدایا مینی سین ساقله اینک همراهی بولماقدین

مینی اولتورسه اول خونی قویڭ منی قیلینک ترغیب
 صرام اولدور کیشینک کیشی دولتخواهی بولماق دین
 وفا قیلماق میسر بوله سنکا اول جفا پیشه
 رقیینک (کاتی) غم تارتمین اکاهی بولماق دین

میرزا خوش حال اولوب واتاسینک فرمانلرین کورب ورخصت
 ویروب کابلہ بر مقدار آدم ایله درت بیك کوندروب ییزی دخی آنلره
 قوشوب ینه لاهوره کلنوب وشاء ابوالمعالی بی طوتوب بند ایله قلعه
 لاهوره کوندروب حبس اتدیلر. وبوحقیره تاریخ جایزه سی ایچون پروانه
 ویروب بهردن برلك خرچلق همت ایدوب بکله ایله لاهورده جمع
 اولوب کتمک تدارکنده اولدق. وهندک عجایب و غرایب سیر ایدوب
 جمله غرایبیدن بری بودر: که کفره سنه اهل کجرات «بایان» و اهل هندوستان
 «هندو» دیرلر. آنلر کتابی دکلردر قدم عالمه قایللردر، بری اولسه اولوسی
 درینه یوکلنوب دریا کنارینه کلوب اولولرین آتسه یاقرلر. ار اولوب
 عورت قالسه اکر عملدن قالمش اولسه آنی یاقمزله؛ واکر ارم وارمغه
 قابل اولسه انی خواه ناخواه یاقرلر، عورت کندو حسن اختیاری ایله
 یانسه قومی سازلر ایله شاد بیلقلر ایدرلر. اکر اهل اسلامدن بر مقدار
 کمنه جمع اولوب یانمق استرکن اللرندن ضربی السه لر انوک ملکی اولور،
 ایرق طلب ایتمزلر؛ انکچون پادشاه جانبندن ادملر آلوب یازکن حاضر
 اولورلر که خلق مانع اولیه. وبری دخی بودر کم، علم آهولر اولور؛ شاخلرنده
 بررکمند آلوب شکار اوزرنده وحشی آهولره انلری صالرلر، واریجق
 اول آهولر کندو جنسلرینی کوروب الجنس الی الجنس یمیل مفهومجه
 میل ایدوب کلورلر باش باشه ویروزلر؛ همان دم ذکر اولان کندی انلرک
 بوینلرینه کچرب کندولر دوشرلر آهو حرکت اندکجه کند محکم اولور

قاجغه قادر اولمز واروب دوترلر . جمعی دیار هندده آهوی بوا سلوب
اوزرینه شکار ایدرلر و بیابانده بی حد کاومیشلر اولور آنی دخی فیل
ایله شکار ایدرلر . مثلاً فیلک اوزرنده قلعهلر ایدوب ایچنه آدملر کوروب
صحراالرده کررلر؛ چنانکه فیل کاومیشه ایریشه ایکی دشنی ایله باصوب حفظ
ایدر . صیادلر اینوب بوغازلرلر و کاو قطاسک دخی بیابانی سنی بومنوال
اوزره آلرلر؛ اما آنوک قوتی سایر حیواناته بکره مز و دیلنده بر مرتبه قوت
اولورکه ایلو آدمی دیلی ایله اورسه بیقار . حتی مرحوم همایون پادشاهدن
مسموعدرکه بر زمان بر کاو قطاس بر آدمی قووب آخر ناچار اولوب
یوزی اوزرینه دوشوب دیلی ایله اوکچسندن باشنه وارنجه یالمق ایله یلاکاج
قیلیدی دیو یمن ایلدی . و قطاسک اعلاسی ولایت بحر ایجده اولور غالباً بحری
قطاس دیمک بحر ایجدن ترخیم اولقندر؛ زیرا قطاس بری در بحری دکدر .
اکردیار هندک غرایین ذکر ایدرسک صددن چقلور . ایله اوله واسط
ربیع الاخرده لاهوردن کابله عزم اولنوب دریای لاهور کشتی لر ایله
عبور اولندی ، و اندن غیری برنهر عظیمه کلوب کچمکه کشتی بولنیوب
کتلر یعنی سریرلر و کوزلر ایله کلک باغلیوب انی دخی کچوب انده
بهره یه واریلوب دریای بهره دخی کشتی لر ایله عبور اولنوب میرزانک
پروانه سی خواجه بهره کوستریلوب: « والله العظیم پادشاه فوت اولمغین
خلقدن مال آلمدی هنوز اوزرلرنده در آدم قوشک اوج درت
کونده جمع اولنسون بیقصور تسلیم اولنه » دیدکه همراه اولان میربابوس
وسایر بکله ایله مشاوره ایدوب شاه ابوالعالی لاهور قاعه سندن
قاجوبنه جانیه کتدوکی معلوم اولیوب بعضیلر کابل طرفه قاجدی
دیوب انده قرنداشی کهمردییکی اولمغین بکله خوف ایدوب دورمه
قابلیت اولیوب سیز بر قاج کون دورک خر جلقدر آلوب صکره کلوک اما

یوللرده خوف و خطر وارد ديوچك يولداشلا ايله دخى مشورت اولوب من قع شيع ومن طمع ذل مفهومی ايله عامل اولوب خرچلقدن فراغت ايدلم همراه لردن آيرلىق مناسب دكلدر ديدكده جملهسى راضى اولوب معاً روانه اولندی . ودریای خوشاب دخى كشتی لر ايله عبور اولوب بعده نیلابه واریلوب اول دخى كذلك كشتی لر ايله عبور اولوب باختر زمینه قدم بصلدی .

باختر زمینده یعنی زابلستانده واقع اولان سرگذشتی بیان ایدر

مبارك جاذی الاولك غره سنده نیل آبدن شهر كابله متوجه اولوب اما آدم خان ديمكلم معروف افغاندن خیلی خوف ایدوب اخشامدن الغار اولوب صباح اولنجه کوتل یعنی طاغ دبنه ایرشوب طایفه افغان بی خبر ایکن علی السحر کوتله عزم اولوب سرکوتله ایرنجه نیچه بیک طایفه افغان ایریشوب توفك حواله ایدوب جنك ایدرك حقلک غنایى ايله خلاص اولوب شهر پرشوره کلندی . بعده کوتل خیبر آشلوب شهر جوشایی به کتوب ذکر اولنان طاغلرده ایکی کرکدان تماشا اولوب هر بریسی برر کوچك فیل مقدار التنده برر بوییزی وار نهایتی ایکیشر قارش مقداری؛ اما ولایت حبشده اولنرك زیاده اولور دیو مشهوردر . بعده لمغانه کتوب هزارا ایچندن بیک بلا ايله باختر زمین یعنی ولایت زابلستانه کتوب پای تختی اولان شهر كابله ایرشوب همایون پادشاهك اوغللری محمد حکیم میرزا وفرخ فال میرزایی کورب ومنعم خان ايله ملاقات ایدوب همایون پادشاه مرحومك فرمانلرن کورب حرمت ایدوب

و کابل بر لطیف شهر اولوب اطراف قارلی طاغلر و اوکی اقلار صولی چار باغلر و هر طرفده عیش و عشرتلو و بزم و صحبتلر و کوشه بکوشه رعنا و زیبا لولیلر انواع ذوق صفالر ایدوب ساز و سوزلر ایله خلقی دایما نشاط و عشرت و شادی و جمعیت اولوب :

(مؤلفه)

اولئوری هرگز آدم حوره مایل؟ واریکن لونیان شهر کابل اما جمله سی کوزیمزه کورنموب و بر آن وطن آرزوسی کوکلدن چقمیوب کتمک مقصود ایدینوب منعم خان: «یوللرده قار واردر کوتل هندوکش بوخلده کچلمک ممکن دکادر برقاچ کون توقف ایدوک»، دیوب فقیر دخی همت الرجال تفلع الجبال دیوبیور مشلردر، همت کړک دیوجک طایفه فراشی و پشای اوزرینه حاکم اولان میرنذیری قوشوب ذکر اولان طایفه دن اتلری و پرتالی کوتلدن آشورمق ایچون اوچ یوز آدم امر ایدوب مبارک حمادی الاخرک اوایانده روانه اولوب قره باغه اندن شهر چاریکیرانه بعده پروانه یعنی شهر مروانه واریلوب اندن میرنذرینک اولککسه واروب ذکر اولتان اشخاصی میرنذیری جمع ایدوب فی الواقع آتلی و پرتالی ارقه لری ایله بر بر چقاروب و الحاصل بیک بلا ایله کوتل آشلوب اول کون طاغ دبنده برکننده قرار اولندی :

ولایت بدخشان ده وختلانده واقع اولان

احوالی بیان ایدر

مبارک رجبک اولنده شهر اندرابه واریلوب اندن ولایت

بدخشانندن تالیقانه واروب انده سلیمان شاه ایله واولی ابراهیم میرزا
ایله ملاقات ایلیوب اولا وارلدوغی کون میرزا مزبور قرشو کلوب
برچارباغده کورنش ایدوب برمقدار تحفه و برغزل ایله واروب بولشلدی

(مؤلفه)

اگر بارغای سین اول آی فاشینه جسمینک هلال ایله
پوزون کورمنک تیلار بولسانک کوزینک یاشینکی ال ایله
رقیبا اول صنم نینک کفر زامن قلمه اندیشه
پوری قایت اندین اوزکفر نیکدا بول اوزکه خیال ایله
کدای کوی بولغای یز کوکل اول خواجه حسنیک
زکات وصلی دین یزکا نیچون بیر ماس سؤال ایله
الف لار دال الارکس سینمه آدا ایتنک اشتر سنک
رقیبینک ای الف قامت بارب قدینی دال ایله
اگر اکبر عشقه طالب ایرسنک واصل اولماقده
اوزینکی کاتبی نار محبت بر لا قال ایله

ذکر اولان غزلی میرزا اوقیوب وخیلی شعر شناس اولوب
مشاعره اولتوب ارتسی پادشاهه دخی حقیرانه ارمغانمز عرض اولتوب
بولشقدده انلره دخی برغزل ویرلدی :

(مؤلفه)

عالم ار واحدا کیم آشنا بولدوم سنکا
حق بیلور تا اول زماندین مبتلا بولدوم سنکا
کحل ایدینور شه نی بارکردمی ارباب نظر
حمد لله پادشاهم خاک پا بولدوم سنکا
ای کوکل عشق نینک طریقین سکا تفهیم ایلدوم
غم یمه شمدین کروکیم رهنما بولدوم سنکا
کوی یاره عزم ایتمین تابع اول ای دل منکا
خاطرک جمع اولدون اندین پیشوا بولدوم سنکا

کنج غمدا (کاتبی) حایم کوروب دلبر دیدی
شاد اول ای بیمار غم کیلیم شفا بولدوم سنکا

آنلر دخی بی حد لطفلر کوستروب و بلخ خانی پیر محمدخان ایله
براق خان مایینده عداوت اولدوغین ذکر ایدوب: «اول یوللر مخاطره
اولوب پیر محمد خانک انی لری یعنی کوچک قرنداشلی قازاق اولغین
قوندوز وقوادییان وترمید جانلری قرت اوزره در اما بدخشان
وختلان یولی امن اوزره در، اول جانبدن وارک، دیوب و بو حقیر پادشاه
ومیرزا آت و خلعت احسان ایلیوب وختلانده جهانگیر علی خانه
پادشاهک خاتونی بیکوم سیکلیسی یعنی کوچک همشیره سی اولوب کتابت
ویروب اندن دخی روانه اولندی. پای تحت بدخشانه یعنی شهر کشمه
کنتوب پادشاهک چارباغی و همایون پادشاهک دوابه نام باغچه سی سیر
اولنوب بعده قلعه ظفر یول ایله شهر رسطاقه، اندن بندر سمتی یه کنتوب
آب آمو یعنی جیحون ارماغی طلوم لر ایله عبور اولنوب جانب کاشغردن
ولایت ختلانده دلی یه واریلوب میر سید علی همدانی حضرتلری زیارت
اولنوب اندن شهر کولابه یه واریلوب جهانگیر علی خان ایله ملاقات
ایدوب مکتوبی ویروب اون بش نفر آدم قوشوب شهر چارسویه
واروب اندن پل سنکینه اوغرایوب کوپریدن کچوب بدرقه اولنلره
اجازت ویرلدی .

ولایت توران زمین ده یعنی ماوراءالنهر ده واقع اولان

احوالی بیان ایدر

شول کون که کوپریدن عبور اولنوب توران زمینه یعنی ماوراءالنهر

داخل اولدق اول کون انده آرام ایدوب ارتسی روانه اولوب بازار
نوه، اندن قصبه چهارشنبه واریلوب خواجه یعقوب چرخ زيارت
اولوب اندن چغا نیاته یعنی حصار شادمانه واریلدی. سلاطین اوز بیک -
دن قاغانغه اولان تیمور سلطانہ کلوب بعده کوه سنکردک آلوب واول
طاغدن متصل مانند باران قطرات نازل اولوب ایاغی بر اولو نهر کی
آقوب انده دخی حق تعالی نك قدرتی تمانا اولوب اندن شهر سبزه یعنی
کش دیمکله معروف شهره کلندی هاشم سلطانہ بولشوب اول دخی یول
ویروب سمر قند ایله شهر سبز مایینده اولاک. کوتل دخی بیک بلا ایله
کچیلوب قصبه مصره اوغرایوب اندن روانه اولوب اوایل شعبان المعظمده
سمر قند بهشت مانده کلنوب نوروز احمد خان یعنی براق خان ایله
ملاقات ایدوب تحفه الحقیق حقیق مقتضاسجه بر مقدار پیشکش عرض
اولوب خان بو حقیره برآت وباش آیق یعنی متعدد خلعت لر عنایت ائدیلر
مکر براق خانه سعادتلو پادشاه عالمپناه حضرتلری شیخ عبداللطیف
وداداش ایاجی ایله بر مقدار توفک انداز کسنه کوندروب و بر مقدار
ضرب زن ارسال ایدوب حین ملاقاتده سمر قند پادشاهی عبد اللطیف
خان فوت اولوب براق خان سمر قنده خان اولوب اما بلخده پیر محمد
خان و بخاراده برهان سید خان اوز آذرینه خطبه اوقیدوب براق خان
اول اجلدن بدمصلحته قادر اولیوب انلری مشغول اولوب اولاسمر
قندی آلوب ضبط ایدوب اندن سبزه واروب انده دخی خیلی جنک
اولوب رومیلرک کتخذالری دوشوب آخر الامر اول دخی ضبط
اولوب اندن بخارایه واروب نیچه زمان محاصره ائدکده بخارا خان سید
برهان قره کولی پیر محمد خانه ویروب اول دخی اینی لارین یعنی کوچک
براذلرن کوندروب قره کولی ضبط ایدوب آخر ناچار براق خانه تابع

اولوب ماینلرنده یاراش یعنی آشتی اولدی وینه اول ولایت سید برهانه تفویض اولتوب براق خان قاره کول اوزرینه واروب پیر محمد خانک قرنداشلری امان ایله قره کولی دخی ووروب آنی دخی ینه سید برهانه ویردی. وکندوسی سمر قنده کلدکده برمقدار کیشی ایله رومیلره اغا اولان کسینه طاش کند و ترکستان یولی ایله رومه عزم ایدوب و بیله اولان احمد چاوش دخی بخارا و خوارزم یولی ایله رومه متوجه اولوب و برمقدار یکچیری دخی سید برهانه واروب و برمقداری خانک اوغللری یانه کیدوب کندو یاننده یوز الی مقداری آدم قالوب بو حقیره ذکر اولان احوالی تقریر ایدوب یعنی: «سعادتلو پادشاهک یاننده یالغان بولدوق برایش قیلا المادیق اکر ییز کا کومک بولسانک حالیا برایش قیلماق بولوردی» دیوب بو کینه یه ولایت تکلیف ایدوب حقیر دخی: «بو مقدار آدم ایله ایش اولمق ممکن دکلد و پادشاه امرنیز کا قادر دکلوز». دیوبجک: «امدی سنکا اییچی قوشوب احوالی دردولته عرض ایتمین» دیو خواجه احمد یسوی قدس سره اولادندن صدر عالم شیخی تعین ایدوب و کتابت یازوب: «من بعد پادشاه حضر تترینک هر نه امری بارایسه اینیک بیرلا عالم ییز» دیوب و بو حقیره رخصت ووروب محروسه سمر قنده دانیال پیغمبر و مقام خضر و خرقة رسول الله و نعلین رسول علیهم السلام و حضرت علی کرم الله وجهه خطی ایله کلام قدیم زیارت اولتوب و علما و مشایخدن صاحب هدایه و شیخ ابو منصور ماتریدی و شاه زنده و خواجه عیدالله شیخ الاحرار و خواجه عبدی بیرون و خواجه عبدی درون چوپان و قاضی زاده رومی و مزارات علمای ماورالنهر صاحب فتوا یعنی چار صدوچل و چار هزار مزار زیارت اولندی. و بو حقیره برکون

براق خان انىاي مصاحبتده: «سيزاولئان شهرلردن قايسى شهر مطبوعكيز بولدى؟» ديو سؤال ايدوب حقير دخى :

(نجائى)

دل سركوكيك قويوب ايتز بهشتى آرزو هر كيشى يه كندوشهرى يك كلور بغداددن ديو جواب ويرد كده خان ذوق ايدوب. «واقعا چين ايتوروسين مونداق تور!» ديو بيورديلر و خانك الحيسى صدر عالم شيخ تركستان يولى ايله كيمك مرام ايدينوب «اول يوللرده مانفيت يعنى نوغاي طاسيفه سى نك خلقه ظلم وتمديسى استماع اولنوب وقزائى وقزالحيسى بى حد اولوب اصلا اهل اسلامه يول ويريوب ناپديقلرين البته يلاكاج قيلول اتواع تعديلارى اولديني» بين الناس مشهور اولمغين اول يول اختيار اولنيوب بخارا جانبنه متوجه اولدقده براق خان بو حقيره: «سيد برهان ينه بيزكا مخالفت اوزره اولوب اوغولوم خوارزم شاه سلطان بيرلا عداوت اوزره دور ديو استماع اولسور آلاى بولسا، نغجدواندا ايامچى بارىنجه توقف قيلينك وتفحص ايدوب كورينك، اكر مخالفت يوق ايرسه اول يول بيرلا بارينك والا آنده اولتورينك الحى بارغندا سيزكا اندين آدم قوشوب بخارا دين اوتكار سينلار» ديوب فى الواقع اويله ايدوب مبارك رمضانك بشنچى كوفى يوله كيروب قلعه ديمكله معروف شهره واريلوب آندن شهر كَرْمَنِيَه واريلوب بعده دوايه دن نهر سمرقند مرور اولنوب نغجدوانه وارلدقده خواجه عبدالحق نغجدوانى زيارت اولنوب وميرزا آنده اولسيوب وبر صحيح خبر آلمانايوب آندن دخى روانه اولوب پل رباطه كلنوب اتفاق خوارزم شاه سلطانينك لشكرى كايم وكاجيم كيوب نجنك تداركنده اولوب ناكاه خان على بيك كه خان اوغليه

انالیق ایدوب کوندرمشدی — آنی آندە کوروب فقیرە: «قایدا باریر سیز؟» دیو سؤال ایدوب: «بخارایە» دیدکده «حالیا بخاراخاننی سید برهان خوارزم شاه سلطان ایله جنک اوچون کبک اوزره دور: لطف ایدوب ییزکا کومک بولینک!» دیو ابرام ایدوب فقیردخی: «ییز کیمسه کوماک اولمق ایچون کمدک، و ییزه خانک یارلینی یعنی امری بودکدر بلکه جنک احتمالی اولیجاق غجدوانه واروب آندە الحی به توقف ایلك دیو بیورم شلردر» دیوب ینە غجدوان طرفه عزم اولنوب مناره اوکنده قریب وارلدقه یوز مقداری آلاچان اردمزجه چایب ارکلی کیشی یعنی «میرزا یارلیق قیلدی قایتینک!» دیو بریولدشمزی قلیج بیرلا چایب یعنی چالوب ییز دخی یراغه ال اوروب جنکه آهنگ اتدکده بر اولو سید سکر دوب اوزبیک لاره: «صبر ایدوک» دیو قغیریب ایکی جانبندن توقف اولنوب کلوب میرزا دعالر ایدوب «لطف ایلسونلر بارماسونلر قایتیب بیر محله تماشایلسونلر آلا رکیم بارغای لالشکرینک آتی بوزیلدی بولور» دیو جنک ناچار دونلوب بو حقیر اون مقداری آدم ایله مقدم میرزا به واروب ملاقات اتدکدن ینە میرزا دخی ابرام ایدوب البته ییزکا کوماک بولوک دیوب فقیر رضا و یرمیجک ایمدی میلیق لری یعنی توفنک لری ییزکا بیرینک دیوب اون مقداری توفنکیمز آلوب اوزبیک لاره تسلیم ایدوب ییزه: «سیز بر محله دوروب تماشایدک!» دیو غرور ایدوب واصلا سید برهانی کوزینه کوسترمیوب:

(شیخی)

ییه بن کیشی یاد الدن طنبجه دوردن درصنور و اولنده پنجه

هان دم قرشودن سید برهان کورینوب میرزا کویریدن عبور

ایدوب رباط یانسه واروب فقیر یولداش لر جاتنبه عزم ایدوب خلق آراسنده آلتی نفر یولداشم میرزا ایله کوپریدن بیله کچوب بو حقیر دورت یولداش ایله واروب خلقی برچارباغ حولی سنه قویوب سید برهان همان کوز قراردوب واوکنده بیک مقداری قزل آباق یعنی بخارانک یتیم لری و قرق مقداری رومی تیرانداز اولوب و یخنی لشکری اولمغین آن واحده میرزایی باصوب و توفک ایله مجروح ایدوب میرزا قاجوب توغنی و تقاره سنی و جمله اسبابی آلوب اوچ یولداشیمز میرزا ایله قاجوب برینی نیزه ایله اوروب و بریرده دخی شهید اولوب اوچ نفری بر مقدار اوزبیک ایله رباطه کپروب سید برهان انلر ایله جنک اوزره ایکن فقیر ایکی یولداش ایله آت براغوب لشکره قرشو واروب: «میرزا قایدادور» دیوجک «رباط ایله جنک اوزره دور» دینلوب «بی خانه ایلتوک» دیدکده بر قاج کیشی اوکومه دوشوب کپریدن عبور اولنوب رباط اوکنه واردقده (اذا جاء القضاء البصر) مفهومجه بوفقیری رباط دن اوقایه بر ظالم اوروب مجروح ایدوب و هر طرف دن اوزر مه قلیج حواله اولنوب اولم محله کلش ایکن انلر ایله اولان رومیلر بو حالی کوروب فقیری ییلوب اوزبیک لاره قلیج چکوب: «بو خود خانه کلشدر سیز بوکا نیچون بویله ایدرسیز؟» دیو حمله ایدنجه اون بیک لار ال چکوب خانه خبر اولوب خان کلوب بر جوان بی بدل اولوب فقیری قوجوب اعتذار ایدوب جنک اوزره کلش اولد کوز مثلدر قوری یانجه یاش دخی یازر دیوب و بی حد عذر لر ایدوب و ایکی سلطان تعیین ایلوب یولداش لریمز کپریدن کچور زکن ایکی یولداش میز تکرار قلیج ایله چالوب مجروح اتدیلر . و بر یخنی کوتلمی یعنی یدکیمی و جمله مطبخ اسبابی ایله بر سید خانه می و اون مقدار آمیزی لشکر یغما ایدوب بیک بلا ایله کپوری کچیلوب بر محله

قرار اولوب عاقبت خان فقیرد منت ایدوب رباط ایچنده اولان رومیلره تنیه ایله رباطی ویرسونلر آنلر بی کناهدر آنلره سوزیمز یوقدر دیوجک رباط اوزرینه واروب هر برینه چاغروب « جنکدن فراغت ایدوک بن بونده اولمغین خان کناهکزدن کچدی » دیوجک آنلر دخی رباطی ووروب وضایع اولان آنلردن بر قاجی بولندی اما خیلی توفک ضایع اولدی ومقدما جنکده دوتلان ایکی یولداشمز دخی قورتلوب بعده شهره متوجه اولدق. اخشام زماننده بخارایه واریلوب سید برهان بوحقیره : « دنیاو آخرت انام اول، بوولایت سعادتلو پادشاهکدر. سن نفس بخاراده اولتور بن قره کولده اولایم . » دیوب ابرام واقدام ایدیجک « اکر کلیاً ماوراء النهری بکا ویرسهر بو ولایتلرده قالمق میسر دکدر اما خانم ان شاء الله الرحمن سنکا اولان جفای در دولته عرض ایده یں ، پادشاه حضرتلری جانبندن انواع عنایتلر ظهوره کلوب مرچودرکه بودیارلرده خاناق سکا میسر اوله » دیوب انواع کفت وکو اولندقد خرم و خندان اولوب بوحقیری ضیافت ایدوب وبی حد اظفر کوستروب اون بش کون بخاراده اکنوب هر کون اولدوغمز چارباغه کلوب مصاحبت ومناسبت اولتوب بوحقیره کندودللری طرزنده غزل تکلیف ایلدی .

(المؤلفه)

خجل بولدی کوروب رخسار یاری باغدا کل لار
فغانیم کوش ایتب کلشن دین اوتقی بارچه بلبل لار
یوزی کل ، قامتی عرعر، کوزی نرکس ای غنجه
نی بولغای باشیغه اول لاله رخ سنچغای قرنفل لار
جهان کلزاریدامانندی یوق اول قدی شمشادینک
بولوپتور باغ حسنی ایچرا زانی تزه سنبل لار

یوزینک کورکاج قرا زلفینک پریشان قیلدی عقلدن
کونکلنی سالدی سوداغه نی قیلای اشبوکا کلی لار
دی دوراج کوزینکنی غفلتی قوی جام می نوش ایت
اویوتماز (کاتبی) بزم اهلینی اواز قفلل لار

ذکر اولان غزلدن زیاده ذوق ایدوب برقاچ کون مباحثه شرعیه
اولنوب عاقبت رخصت طلب اتدکده: «باری دمور توفنک لری بیزکا
یرینک بیز سیزکانی مقدار مرام اولسه باقر توفنک ویرالم.» دیوب
بالضروری باقی قلان توفنک لری تسلیم ایدوب اول دخی قرق باقر توفنک
ویروب وضایع اولان یدک یرینه برآبلق آت وایکی اعلا کتاب همت
ایدوب ورخصت ویروب و براق خاندن الحی کلوب اوغلینک عذرین
دیلبوب و آخریر ویروب نچدوانی ابدال سلطانه تعیین ایدوب ینه
ماینلرنده آشتی اولوب عالم امن و امان اوزره اولیجق کتمک تدارکنده
اولوب و بخاراده حضرت خواجه بهاء الدین نقش بند وقاضی خان و چار
بکر و خواجه ابو حفص کبیر و صدر الشریعه و تاج الشریعه و شیخ-
العالم و سید میرکلال پیر خواجه بهاء الدین نقش بند و سلطان اسمعیل
سامانی و حضرت ایوب نبی علیه السلام و کعب الاخبار و شمس الائمة
سرخی زیارت اولنوب بعده خوارزمه عزم اولنوب شهر قره کوله
آندن فارب اوکندن آب آمو یعنی جیحون کشتی لر ایله عبور اولنوب
مبارک شهر شوالک اوایلنده ولایت ایران زمین یعنی دیار خراسانه
قدم باصلدی. اولا چارجوی نام شهره و اریلوب خواجه مشهد برادر
امام علی موسی زیارت اولنوب بعده روانه اولوب چولدن یعنی بریه خراساندن
آب آمو کنارندن خوارزمه عزم ایدوب شب و روز ارسلا نلر ایله
صواشوب اصلا یا لیکز برکشی صو آماغه قادر اولیوب بیک دوزلو

بلا ایلہ اون کونده شهر هزاروسه کلنوب آندن دخی بش کونده شهر
خیو دیه واریلوب آنده دخی پهلوان محمود پیر یارولی زیارت اولندی .

ولایت خوارزمده و دشت قبقاقده واقع اولان

احوالی بیان ایدر

مبارك شوالك اواخرنده شهرنده خیو ددن کوچلوب بش کونده
خوارزمه کلنوب و دوست محمدخان و برادری این سلطان ایلہ ملاقات
ایدوب شیخ نجم الدین کبرا و شیخ علی رامتی و شیخ خلوتی یان و امام
محمد بارعی و صاحب قدوری و جارا لله علامه یعنی صاحب کشف و منلا
حسین خوارزمی صاحب تفسیر و سید انا و حکیم انا زیارت اولنوب
و شهر وزیرده مرحوم و مغفور شیخ عبداللطیف فوت اولدی دیو
اشیدوب خبردار اولیجاق بی صبر و قرار اولوب برقاج یولداش ایلہ
شهر وزیره واریلوب محتومی اعظم و شیخ عبداللطیف زیارت اولنوب
و مرحوم شیخ عبداللطیف حضر تلرندن ماعدا انابت ایدوب طریقه
تصوفده پیریمز اولماغین روح شریفلری ارحم الراحمین جوارنده دایما
فروح و ریحان وجنه نعیم ایلہ تفریح ایچون ختم کلام الله تلاوت اولنوب
و آش ایدوب بوفانی جهانندن باقی جناحه کتدو کلرینه :

(لمؤلفه)

شیخ عبداللطیف پیر خوارزم دار دنیا دین ایلدی رحلت
روح قدسی ایتی تاریخن ایلہ یارب مقامینی جنت

دیو تاریخ دینوب و مانغیت میرزا لرینه اغاتای خان اوغللری حاجی
محمد سلطان و تیمور سلطان و محمود سلطانندن کتابلر آلنوب بعده خوارزمه

کلتوب خواجه احمد يسوی حضرتلرينك اولادندن براق خانك الجيسى صدر عالم شيخ دخی کلوب آنده حاضر اولوب وشيخ حسين خوارزمينك ضعيقلري يعني مخدومي اعظمك کریمه لری وشيخ حسين خوارزمينك اوغلی ونجه مسلمانلر همراه اولوب عربهلر آلنوب سائر خلق قويون پوستندن کوزکلر ايدینوب وهرکس بو طوره کيرمک لازمدر والا طایفه منفيت اوز بيکدن يماندر اوزکه صورتده اولان خلقی کوريجک روس اولوق احتمالن ویرورلر دیو تنیه اولنوب الدن نه کلور بالضروری ییز دخی اول طوری اختیار ایدوب :

(مؤلفه)

عالمينك منفيتنى اوز بيکینی	حق الارينك يوغ ايلکای پاکینی
آشی تالقان بیلان نوروت بارينک	کيشی بیر بارچه تاپمان اتمکینی
قیز ايچيب آلار آشارات انين	داغی کورمای ییز اوز کا يیکینی
قزانی وقزاقچيسى کوردور	ينکری يوق ايتنه کونده بيرلکینی
کارواتی تالاب قیلغهز بلا کاج	اولوسينک تيشيسینی ارککینی
حق بودور اول غزای اکبر ايتر	چاپقاي انيك قليچ بیلان بکینی
اوچر اييب توختاغان تانر سوزمينک	(کاتبی) يالغانینی ککرچکینی

والحاصل يولداشلره استمالت ویروب عاقل اولانلر لازم کلن وضعی اختیار اتمک کرکدر کیم آنلره کمسنه معارض اوليه :

(لمؤلفه)

بويله ايمش بويرده چونکه تزره کيم کورکینی کوينه کوره

دیو نصيحت ایدوب جمله سی اول وضعه کوروب مبارک ذی القعدةنک اولنده يوله دوشوب بر آیدن زیاده دشت قبیچاقده سرکردان یوریوب کوز زمانی اولمغین اول ایامده هرکز آندن قوش اوچومز وقولان

یوکر مزدی؛ زیرا اصلا و قطعا نباتانندن بر حبه و صواصلندن بر قطره
اولیوب بر بریه بی پایان و صحرای بیابان ایدی که :

(لمؤلفه)

یوغدی انده وحش و طیره غذا صو بولیزدی قوربنه بوچغا

آخر بیک بلا و محنت ایله کونلرده برکون (نام) دیکله معروف محلی
کچوب قصه سرائیغه وارلدقده برنیچه حاجیلر و مقدما سمرقنددن اجازت
ایله کیدن رومیلردن اوچ نفر کمسنه عربان مقابله دن: « کلوب ییزه قده
کیدرسز؟ هشتدر خانی روس آلدی واحد چاوش روس ایله محکم جنک
ایدوب و اغامزی منغیت میرزانلرندن ارسلان میرزانک توابعی تلادی
اول یول مند اولدی دونک » دیوجک :

(نجاتی)

تجریدلرز نیلیجک در ییزه افلاک طقوز جبه لو صومیه بریلا کاجی

دیوب همراه اولان یولداشلر یعنی سودا کرلر راضی اولیوب
برقاچ کون خوارزمده توقف اولنسون (العجلة من الشيطان والثانی
من الرحمن) کوره لم صوکی نیه وارور دیوب براق خانک الحیسی صدر عالم
شیخ وسایر مسلمانلر دونجک بالضروری دونلوب :

(لمؤلفه)

ایرمنک وصال یارا کونکلی بولدی منع اولدوم غمبله بولادی حالیمغه مطلع
واعظ حدیث لعلینکی تفسیر ایلدی رحمت ا کاکه بارجه اولوس بولدی منتفع
کوپدور جهاندا غنجه لب ولاله خدولی سین سروقدکیبی قنی برقدری مرتفع
بلبل تیک ایلاتاله و آهی سحرغه چه باشد که رحمت ایتیب اولاول غنجه مستمع
باری المئی (کاتبی) دفع ایلمانک بولور اغیار ایرور همین الم غیر مندفع

الدن نکلور چاروناچارینه خوارزمه کلوب براق خانک الحیسی

ینه سمر قنده کیدوب سائر خلق آنده متمکن اولوب بو حقیره خوارزم خانی دوست محمد خان: «نه جانبدن کیتمک مرام ایدینورسز؟» دیو سؤال اتدکده «قصدیمز مشهد خراساندن عراق عجم یولی ایله عربیه یعنی بغداده وارمقدرد» دیدکده «بونده توقف ایدوک منغیت بهارده بیلاغه کیدوب یوللر خالی اولور جایزدرکه روس دخی برطرف اوله، بوندن بغداد خیلی مسافه در.» دیوجک :

(نجانی)

سندن اولورسه یاره اکر بدم مشرقین سعی ایت کوکل که عاشقه بغداد ابراق دکل دیوب آخر خان رخصت و برینخی یابو یعنی براعلا آت و یروب عربهلری همراهلره باغشلا یوب دریای قلزمندن شروان یولی ایله کیتمک قصدین دخی ایدوب اما خلق اکا رضا و یرمیوب شروانه کفه جانبدن روم لشکری کلوب عبدالله خان ایله محکم جنک ایدوب حالیا اول جانبدن روم خلقنه بو محملرده یول یوقدر دینلوب و چرکس طرفندن القاص چیق دوغی دمور قابو یولی تفحص اولندقدن شمدیکی حالده چرکس عصیان اوزره در دیدکلرنده خراسان و عراق یولی سؤال اولتوب شاهک پادشاه عالم پناهه شمدیکی حالده مرتبه اطاعتی استماع اولتور دیو خبر و یریلوب اما یوللرده اولان قزل باش بیکلری سیزی صاغ و سالم شاهه ایشدورمز لر دیدکلرنده الله اولدورمدوکن کیمسه اولدورمز و اولومدن خوف ایدن یوله کیرمز :

(هجری)

یه هجران غمنای دل اجلدن اوکدن اولمش یوق
یترچک غصه سن خطک یازلش ده یویلمش یوق

دینلوب واستخاره اولنوب اول یولدن غیری جانبدن کیدمک ممکن
اولمایوب حاصل کلام حضرت حقک عنایت بی نهایته توکل و سرورکائاتک
معجزات کثیرالبرکاته توسل اولنوب :
(مؤلفه)

دخی یول بولدم اولوب ناچار اوغرام بالضروری آخرکار

زیرا «الضرورات تبیح المحظورات» ایدوکی متعین در ایله اولسه
هماندم کرا ایله دوه لر طوتلوب خوارزم پادشاهی دوست محمد خاندن
رخصت طلب اتدکده «ملتیق بیرلا دشمن ایجنه کیتمک مناسب دکلدر»
دیوجک موجود اولان توفنکلرک نصفی خانه ونصفی اینی ایس سلطانه
ویرلوب رخصت آلتوب وتین محمدک برادری علی سلطانه کتابت آلتوب
ویول ایچون آزیق وصو ایچون نهنک یعنی اولومشکلرتدارک اولنوب
بعده حقه صغینوب شهرذی الحجهنک اولنده دیار خراسانه عزم اولندی.

ولایت خراسانده واقع اولان سرگذشتی بیان ایدر

حقک عنایتی ایله آب آموکلوب صوکنارنده قونلوب سایر
یولداشلره توقف اولنوب محتومی اعظمک کریمه لری یعنی شیخ حسین
خوارزمینک ضعیفه لری آدم کوندروب بوکیجه خوابده اتام محتومی
اعظم برعالی عالم ایله شهر وزیردن خوارزمه کلوب خلق استقبال ایدوب
سؤال اولندقد میر سیدی علی شهر وزیره کلوب اوزرمزده تلاوت
قرآن عظیم اتدروب ییزدن معاونت طلب ایتمکن اکا کومنک اولمغه
کلدک آنی صحت ایله خراسانده کچورمک ایچون دیو بیوردیلر دیوب
بوفقیری بشارت خبری ایله شاد ایدوب اول ذوق ایله ارتسی علی

السكر روانه اولوب برقچ كونده شهر دورونه كلنوب محمود سلطان يول
ويروب آندن شهر باغ وايه واريلوب پولاد سلطان دخي مانع اوليوب
نسايه كلنوب مقدما مرووده خان اولان تين محمدك قرنداشي على سلطانه
ملاقات ايدوب خانك وايش سلطانك كتابتلى ويريوب اول دخي
اجازت ويروب والحاصل جمله سى سعادتلو پادشاهك مطيع ومنقادى
اولوب آندن دخي روانه اولوب شهر باورد يولى ايله شهر طوسه كلنوب
آنده دخي امام محمد حنيفي حضرتلى و فردوسى طوسى زيارت اولنوب
سنه اربع وستين وتسعمائه محرم الحرامينك اول كوني مشهد خراسانه
كلنوب شاه خراسان يعنى امام على موسى رضا حضرتلى زيارت
اولنوب درياده محل طوفانده امامه برتومن نذر اولمشدر ديوميرمتولى
ذكراولنان برتومن مبالغ وسادته دخي كذلك برتومن مبالغ بخش اولنوب
وبهرام ميرزانك اوغلى ابراهيم ميرزادخي آنده سلطان اولوب وشاهك
اوغلى سليمان ميرزا دخي آنده اولوب آنره ووكيلي يعنى وزيرى
كوكجه خليفه بولشوب ميرزالردن شاهه وارمغه آدم طلب ايدوب
قبول قيلوب وضيافت ايدوب اثنائى مصاحبته بوحقيه حضرت على
ايله ابوبكر وعمر و عثمان حضرتلى ايچون رضى الله تعالى عنهم خلافتلى
واولويتلى حقنده سنك ايله بحث ايدلم ديوب بعض سؤال ايدوب جواب
طلب اندكده بوكينه دخي جواب الاحق سكوت ايله عامل اولوب سكوت
عالمينه واروب تكرار اقدام تام ايديجك :

(لمؤلفه)

عيب ايرور ساقى مائتك لعل جانان بيرلابث
هيچ آجيج سوايلكايى آب حيوان بيرلابث
درد عشق نينك بونه حكمت دوزدواسين تا ياغاي
ايلاكلار علم حكمت ايجرا لفمان بيرلابث

دل قضا بیرلاندردین عقل ایلا قیلسه جدل
مین صاغینورمین قیلور عنقا سلیمان بیرلابث
لطف وقهرینکدین فی بولسه راضی مین بال و بلا
حدی ایرماس بنده نینک کیم قیله سلطان بیرلابث
درس عشق ایته زاهد بیرلای دل کفت و کو
جهل ایرور دانا اولانلار قیلسه نادان بیرلابث
جان و دل بیرلانا ولا لعلینک اوچون قیلسام نزاع
عیب ایماس ساقی شراب وستیدا یاران بیرلابث
(کاتی) کورسه نظامی انتظام نظمکی
دیردی لایق دور قیلور سنک سنکاسلیان بیرلابث

غزل تمام اولدقده نصر الدین خواجهیه مسجده قرآن اوقی!
دیشلر، ییری دکل دیمش ایله اولسه ییز بونده سیزکه بحث ایتکیچون
کلیوب دوروروز سؤال وجوابه قادر دکلوز، زیرافضالای عالم «الحق مر»
دیو بیورمشلردر اما اگر غرض ییزم اولاده محبتمز امتحان ایسه :

(المؤلفه)

آستان مرهضایه انتسایم بارمینک دایم الدهراول ایشیکدین فتح بابیم بارمینک
قنبری مین شیرزدانینک سورمین الی اوزکه لارلانی سؤال و فی جوابیم بارمینک

دیوجک بمحشدن فراغت ایدوب بیک بلا ایله الندن خلاص
اولوب بعده غازی بیک دیمکه معروف برظالم واروب بومقدار آدمی
شاهه کوندرمک مناسب دکلدر. بونلر جایزدرکه قوشلان آدملری یوله
قتل ایدوب برجانبه چیقوب کیده لر واکثر احتمال بودرکه براق خانه کلان
رومیلر بونلر اوله لر ویاخود بونلرده مخفی مکتوبلر وار اوله، بونلری
یوقلایوب کورمدن قیو ویرمک اصلا جایز دکلدر دیو سویلجک میرزا
دخی «من یسمع بخل» مفهومی ایله عامل اولوب ارتسی علی السحر ایکی

یوز زره پوش قورچی ارسال ایدوب کاروان سرایی احاطه ایدوب
 جمله مزی دوتوب دوغری دوتلمیجق اگری بولنمز دیو وهر بریمزی
 برر قورچی به اصمربوب بوفقیری ایکی خدمتکارم ایله وکیلی کوچک
 خلیفه نك اوده سینه و آتلی میزی دخی برر کشی به تسایم ایدوب سایر
 اسبابی متولیده امانت قویوب ذکر اولان محل ایام شتا اولوب اسبابدن
 ایرلده الدن نه کلور دترمه که دور میشر درر مثلی ایله عامل اولوب ارتسی
 میرزا بولنان احکام شریفه نی و پادشاهلردن آنان کتابیلری آلوب برکیسه به
 قویوب مهرلیوب یولداشلر بو حالی کوریمچک هر بری حیاتلرندن مأیوس
 اولوب فقیر دخی تسلی یوزندن هر برینه جمله منر خود بو احوالی اختیار
 ایدوب بویوله کیردک مثلد: « کندودوشن آغلمز » دو غمقدن قالدق
 اولمکدن دخی قالمزوز؛ شمدن صکره بونک چاره سی صبردر زیر اولولر
 « صبر ایله قوروق حلوا اولور » دیمشلر در که الصبر مفتاح الفرج و به رفع الحرج.

(حمدی)

صبر ایله بتدی دولت جاوید صبر ایله بتدی میوه امید
 باغده صبر ایله بتر خوشه خوشه هم صبر ایله اولور توشه

همان حقه توکل ایدوب صوکنه نظر ایدوک :

(نجاتی)

یاره یول ایکی قدم درر بریسنی جانه باص
 چونکه بومیدانه کیردک آياغک مردانه باص

دیوب آخر جمله سینی بند ایدوب کرچه بو حقیری بند ایتدیلر اما اوزریمه
 بش قورچی مؤکل قودیلر میرزانک بو وضعنه خیلی منکسر اولوب :

(لمؤلفه)

قدیری هرکز بیلورمی آدمک کرم و سردین چکمنلر عالمک

دیو خاطر غمکینه تسلی ویروردم؛ گاه بر مرتبه غم طاری اولوردیکه هلاکه
قرب اولوردم :

(مؤلفه)

می دور ای ساقی علاجی کیشی بولغای غمناک
زهر غم دفعیغه هیج می تیگی بولماز تریاک
کنج حسنیندا ایکی زانی بولوبدور ایکی مار
قتل اوچون غمزه سی طالبلری تیغ ضحاک
اول قویاش طلعتی کورکان فی قیلور حورنی یاد
صوفی برذره کینه سنیدا یوغ ایرمیش ادراک
اول صنم غیره وفالار قیله لایقیمی مینک
تیغ مزکافی بیلان سینمی مونداق قیله چاک
یاررحم ایچی کوروب بیغلادیم زاری بیلان
(کاتبی) بولدی ایشنکاج آتی اغیار هلاک

ذکر اولان غزلک فکری ایله خواجه واروب اتفاق بین النوم
والیقظه دیلیمه موزون بر مصرع جاری اولوب خوابدن بیدار اولیجق
بوالهام ربانی در دیو بو ذکر اولتان مصرعی بند ایدوب بر مریع دینلوب
متولییه وامام علی موسی رضایه ارسال اولندی :

(مؤلفه)

عالمه کلش دکلدرد ساکه بکزر بر دایر
حدی یوقدر کیم سنکله پنجه اورده نره شیر
قیل ترجم وادی محنتده قالدوم بن فیر
یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستکیر
چهره زردم اشیکیکده واروب خاک ایلدم
ذوالفقار مهرک ایله سینهمی چاک ایلدم
لافتا الا علی سرینی ادراک ایلدم
یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستکیر

عالم رؤیاده شاد ایدوب بشارت ایلدک
 راه امنی کوستروب بکا اشارت ایلدک
 کوکلی ویران ایکن یابدوک عمارت ایلدک
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 فال ایدوب اسمک سنک کیردم یوله ای نیک نام
 هند وسندی، ماوراء التهری کشت اتم تمام
 جان ودلن تنکری شاهددر سکا در انجام
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 هندن عزم ایلدم شاه خراسان آدینه
 ایشیکنه یوز سوروب قول اویشم اجدادینه
 بر نظر قیل بن غریبک ناله و فریادینه
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 ایلدی کان سنی عالمده ذاتک اول جلیل
 ارتفاع قدرک ایچون «هلقی» روشن دلیل
 همت ایله حاله رحم ایده شاه اردبیل
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 اومرم بکا عنایت قیله اون ایکی امام
 ملجأم در ظاهر و باطنده آنلر ای هم
 جلاسنک ایشیکنه یوز سوروب اولدم غلام
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 محنت غربت بنم بغریمی پر خون ایلدی
 درد فرقت کوزلرم یاشینی جیحون ایلدی
 نار حسرت حالیمی غایت دیکرکون ایلدی
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر
 (کاتبی) اولا محب خاندن مصطفی
 نور شوقکله درونی دایم اوله پر صفا
 سکا مندوب ایکن اول لایقمدر چکمک جفا
 یا علی سندن مدد دوشدم بکا اول دستگیر

ذکر اولنان مربع سادات آراسنده شهرت طوتوب اتفاق امامک
 خدامندن بر شخص کلوب واقع و غیر واقع: «عالم رؤیاده حضرت مرتضا
 علی بکا علی السحر واروب میر سیدی علی بی زیارت ایله دیو بی سکا
 کوندردی.» دیو کلوب انواع تضرع لایدوب و بویان اولنان واقعه شهرده
 مشهور اولوب خلقک میلنه خیلی دخلی اولوب متولی و جمله سیدلر
 میرزاتک نظرینه واروب بر کیشی امنی زیارته کلوب ونذر و یروب
 شاهه کیتیمک مقصود ایدینوب و حالیا شاهک پادشاه رومه کمال اطاعتی
 اوله عاشورا کونلرنده بوکا بومقوله جفا اولمق مناسب دکلدرو بونلرده
 حیلده و خدعه اولسه البته معلوم اولوردی، زیر احق تعالی جل و علا کلام
 قدیمده و فرقان عظیمده (یعرف المجرمون بسیاهم) دیو بیور مشدر
 بونلرده اصلا اول احتمال یوقدر که بونک کبی حال ظهور ایده دیو
 سویلدکلرندن علما و ساداتک بومقوله کلماتی میرزایه محکم تأثیر ایدوب
 حقیر دخی :

(نجاتی)

کندوبی تعریف ایدرمش مشک تر اوکتر اوغلان کوبکن کندوکر
 مفهومی ایله عامل اولوب فن شعرده بر مقدار لاف و کراف ایدوب
 و میرزایه خبر کوندروب خبرک صدقه و کذب احتمالی وارد ریزه
 حیف ایتمه :

(شیخی)

دیمه کیم ایده سن قاله یا نوکه سکا قالورسه قالمز اوغلانوکه
 دینوب و حاله مناسب اوج غزل یازوب ارسال ایدوب، آندن غایت ذوق
 ایدوب اولکیسی :

(مؤلفه)

سنبدين ای دل اغریمش جهدايت ياراش اول يار ايله
 آشتی بولماقدیس اما قیل حذر اغیار ايله
 خاطریم جمع ایت ای لب جان بخشینک ايله ای پری
 عقلیمی قیلما پریشان زلف عنبر بار ايله
 جام عشق نوش ایتب مین قوی مینی اوز حالیمه
 مست مین طبعیم الیشماس زاهدا هشیار ايله
 زلی سحر چشمی پرخته اوزی نینک ایشی آل
 فی بولور حالیم میننک اول غمزه سی مکار ايله
 باغ دهرینک ذوقینی قیلماق تیلار سنک (کاتبی)
 عمرینکی اوتکار یوری بر سروخوش رفتار ايله

ایکنجی غزل :

(مؤلفه)

اول یار کیشبکا مهربان بولماس ایمیش عاشق اولان انکا شادمان بولماس ایمیش
 دل بلبغه کلشن کوی دین ییک کلزار جهانده آشیان بولماس ایمیش
 عشقمنی تویردی ایلکا اهم علوی هیچ شعله سی آتشینک نهان بولماس ایمیش
 مژگانلری سینمدین اوتیب یی دله اما فی قیلای زخی عیان بولماس ایمیش
 ای (کاتبی) دایم ایشیتیر یز ایلدین اولورسه کیشی رقیبی قان بولماس ایمیش

اوچنجی غزل :

(مؤلفه)

منکا جور ایتب جفا قیلغان صانیرلار یار دور منکا جانیر مین ای کوکل باعث باری اغیار دور
 کوزلرم یاشیغه رحم ایلاب یاشورمه حسنینکی
 دیرلار ای مه دوا قارشو عاشق دیدار دور
 رخ لارینک باغ جنان بولغای اینک آب حیات
 ای طیبم فی سنبدين کوزلرینک بیمار دور

تاپسه بیردما ایچردی قانی عاشرلارینک
غمزه سی اول بیوفایینک کورنجوک خونخواردور
(کاتبی) بندکنی ردايتنک یمان دور دوستم
اول ایشیکینک ایتلاریغه یخشی خدمتکار دور

آخر میرزا شاهدن خوف ایدوب واتدوکی وضعه نادم اولوب
یوم عاشوراده جمله مزی آزاد ایلدی و تکرار بو حقیری ضیافت ایلوب
آلریمزی واسبابمزی و یروب اما خیلی اسباب تلف اولوب ودورت
قطعه مکلف کتابم آلوب احکام و مکاتبی برکیسه قویوب، و مهرلیوب
نجاجی باشی سی علی بیگ نام بریسه اول ایله جمله مزی حبس طریق
ایله سنه مزبوره خرم الحرامینک واسطنده شاهه کوندروب اتفاق
شاهک برحرمی و بهرام میرزانک برحرمی امامه زیارته کلوب ییزم ایله
ممره اولوب، یولده خیلی مناسبت کسب اولوب هر بریسی شاهه
وارلقدده انواع لطفلرایلدیلر. و آنلرک توابعی ایله یوللرده مدارا ایلک
دیو هر دم یولداشلره پند و نصیحت ایدوب :

(حافظ)

آسایش دوکیقی تفسیراین دو حرفست بادوستان تلتف بادشمنان مدارا
دیوب و برکون نشابوره کلنوب امام زاده محمد محروق و شیخ عطار
زیارت اولنوب و خراسان و کیلی اغاکل ایله ملاقات ایدوب، اول دخی
یول و یروب، آندن سبزواره کلنوب بعض اراذل دخل و تعرض اتدکده
(ایت اورر کاروان کچر) مثلی ایله عامل اولوب، بیگ بلا ایله اللرندن
خلاص اولدق .

عراق عجمده واقع اولان احوالی بیان ایدر

کونلرده برکون ولایت عراقه قدم باصوب کوه دماوند اتکندن

یعنی مازندران جانبندن بسطامه ک جنوب، امام محمد افتح و شیخ بایزید بسطامی و شیخ ابو الحسن هرقانی زیارت اولوب ارتسی یوله کیروب دامغانه ک جنوب، اول کیجه یولداشلردن رمضان بلوک باشی دیمکله معروف بر صالح و متدین کمنه عالم رؤیاده حضرت بایزید بسطامی قرق درویش ایله کلوب: «دعا ایدم که میر سیدی علی یولداشلی ایله صاغ و سالم وطنه وارد.» دیو دعا ایدوب اول کیشی بیله اوقیوب بعده یول فرمانی یازوب و مهر لیوب: «یوللرده کمنه مانع اولسون» دیو بو حقیری آگاه ایدوب حق تعالی حضرتینک کمال کرمنه شکر لر اولوندی. حقا که بو خبر جان-پرور، مرده دللره حیات تازه ویردی و دامغانده امام زاده جعفر زیارت اولوب بعده سمنانه ک جنوب شیخ علاءالدوله سمنانی حضرتلری زیارت اولوب آنده دخی بی حد تبرایی اولوب بیزم ایله مذهب بحثن قلمق مقصداندکلرنده یولداشلرد: «استر ذهبک و ذهابک و مذهبک» حدیثی ایله عامل اولوک زیرا:

(لمؤلفه)

عاقل اولانلر ایلمز برآن ذهبی، مذهبی، ذهابی عیان
دیوب آنلر دخی متنصح اولوب ارثسی علی السحر کوچلوب یوللرده
دخی هر برینه نیجه درلو نصیحت لر ایدوب طبیعتلرینه ملایم تسلی
ویروردم:

(منلاء روم)

صوفی نشود صافی تادر نکشد جای بسیار سفر باید تا بخته شود خای
مفهومینی ذکر ایدوب: «هرکز برکسه سزدن زیاده سفر ایتمش دکلدر
اولیه اولسه پخته اولمق لازمدر؛ عقل کاملی اولان کمنه ادانی واراذل

سوزینه اویق مناسب دکل. «دردوم. آنلر دخی سوزمز قبول ایلیوب نصیحتم ایله عامل اولورلردی. اتفاق برکون ری شهریاره کلنوب امام عبدالعظیم ویبی شهریان زوجة امام حسین رضی الله عنه زیارت اولنوب انده شاهک اوغلی محمد خدابنده میرزا ایله وقورچی باشی سوندک اغا ایله ملاقات ایدوب مکر شاه مقدا اسمعیل میرزایی قزویندن خراسانه بنی هریه کوندروب آنی قزوینه دعوت ایدوب اسمعیل میرزانک خراسانده بعض احوالی ظاهر اولوب اول خصوص ایچون قزوینده شاهک امریله امرادن بری ائلاف ایدیلوب محمدخان دخی هراتده یغنی هریده اسمعیل میرزانک بریچه یرار آدمینی شاهک امری ایله قتل ایدوب، ینه محمد خدابنده بی طلب اتدکده شاه ذکر اولان قورچی باشی ایله ینه آنی محمد خانه کوندروب، اسمعیل میرزایی دعوت ایدوب محمد خدابنده ایله بوحقیر ملاقات اتدکده شاهک سعادتلو پادشاه حضرتلرینه انواع اخلاصن ذکر ایدوب بر مقدار پریشان اولش خاطریمز جمع اولوب، آاندن صکره ارتسی روانه اولوب فی الجمله بر بوجق آی مقداری زمانده، یعنی غایت شهر صفرده پای تخت عراقه، یعنی شهر قزوینه کلنوب شاهه عرض اولندقد هیهج بریمزی شهره قویوبوب سبزه کران دیمکله معروف برکنده کوندروب اوستومزه شاهک وکیلی یعنی وزیر اعظمی اولان معصوم بک دیوان بکیسی محمود بیکی قویوب واشیک اغاسی کلوب نه مقدار آدمز، اسامیسی ایله یازوب وقاچ آت وارد دفتر ایدوب، کندی خلقنه یزدن محقی: «هرکیجه بکک کوردلم صوکی نیجه اولور.» دیو محکم تأکید ایلیوب وشاه مشهده وکیل اولان کوکجه خلیفه ایله وزیر اولان میر منشی بی عزل ایدوب یعنی «بونلری نیچون مقدا بکا عرض ایتمدن کوندردیکوز؟» دیو خیلی غضب ایدوب او ایله اولسه ییزم ایله همراه اولان قباچاجی

علی بیک بو حقیره یساؤل پیر علی بی کوندروب: «بونلرک وضعندن امدلا
خیر اکلنمز. اگر نقدیه دن بر مقدار نسه وار ایسه ییزده امانت قویک،
اگر حق تعالی خلاص میسر ایدرسه ینه سیزک اولسون؛ و اگر بر حال
اولورسه اعدایه اولمقدن ییزه اولسون.» دیوب فقیر دخی: «بو مقدار زمان
غربت چکن کیشیلرده نقدیه اولمز، واولومندن خوف ایدن بونده کلز:
حق جل و علا کلام قدیمده و فرقان عظیمده ﴿اذا جاء اجلهم
لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون﴾ دیو بیورمشدر امنابه و صدقاه
اول تقدیرجه تنکری تبارک و تعالی اولدرمدوکن کسه اولدرمز.» دیو
جواب کوندروب بعده جناب حقه متوجه اولوب، اتفاق شاه کیسه ایله
اولان احکام شریفیه و پادشاهلردن آلنان کتابتلره نظر ایدوب و ییزم
ایله همراه اولان خاملر یعنی شاهک خاتونی ایله بهرام میرزانک خاتونی
دخی ییزم ایچون: «مظلوملردر جمله سنک یوللرده احواله واقف اولدق،
دیوشهادت اتدیلر، و بر مرابع دینلوب شاهه کوندرلدی :

(لمؤلفه)

شاه مردان دلده روز نبرد اوله سوار
ذوالفقاره دورمن ایدی رستم واسفندیار
نولا انکچون دیسه لطف ایلوب پرورد کار
لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
هر زمان اعدایه اول شاه ولایت صالسه آت
ضرب شمشیرین کورن فرزانه لر اولوردی مات
وصف ایدوب شانن آتوک ایدردی فخر کاینات
لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
شول غزاده کافری قرماغه ایتشدی یمین
اوله چالیدی تینی اولدم قانه غرق اولدی زمین

دیدى حننده شهادت ایلوب روح الامین
 لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
 ایلدی آکا شجاعت خلعتینی حق عطا
 قیلجندن قان طمرسه طکمیدر روز غزا
 دیدیلر جمله ملائک ایلوب آکا دعا
 لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
 شیر یزدان دن قاچردی خوف ایدوب بیریان
 قهرمانلر تیغ خونریزندن استردی امان
 مرد اولوب هرکیم قلیج قوشانسه ایدر بی‌کان
 لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
 نعره اورب ایلره شاه نجف عزم صواش
 صالسه سیف قاطعن دویمزدی آکا طاغ و طاش
 خلق اولوب فرمان بری دیرلردی قیوب یره باش
 لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار
 خیرک قوپردی قاپوسن قودی عالمده نام
 عرشه آصدی تیغینی شاد اولدی جمله خاص و عام
 مرتضایه قنبر اولوب (کآبی) ایدر مدام
 لافتا الا علی لاسیف الا ذوالفقار

ذکر اولنان مربعی شاه کور یجک وکیلی معصوم بیکه امر ایدوب:
 «یارین سن دعوت ایدوب ضیافت ایلره، اول برکون بز ضیافت ایدم، ومژده
 خبرین ویر؛ هر قننی یولی ایلره مقصود ایدینورسه کوندره لم.» دیوب فی الواقع
 ارتسی معصوم بیگ دعوت ایدوب عالی ضیافت ایدوب ورخصت خبرن
 ویروب: «ارکان سعادت‌الحمیمز کتمک اوزره در، اگر آذربایجان یعنی تبریز
 ووان یولی ایلره کتمک جایز اولورسه عن قریب کیدلمک مقرر در.»
 دیوجک فقیر دخی: «ایام شتادر اول یوله طاقت کتوریمرز بغداد یولن
 احسان ایلک.» دیو تضرع اولند قدده: «شاهه عرض اولسون.» دیو جواب

و یروب یارنداسی شاد دعوت ایدوب ، حین ملاقاتده ارمغانلر یمز فقیرانه عرض اولنوب بو بنده حقیری ضیافت ایایوب مجلسده خیلی مباحثه و مشاعره ایدوب احوالیمزه فی الجمله واقف اولیجق بیکلرینه (سیاهم فی وجوههم من اثر السجود) یعنی بونلرده اصلا حیل و خدعه صورتی اکنمز حاجی لر و غازیلردر دیوب مقدا عزل اولسان ابراهیم میرزانک و کیلی کوجکه خلیفه نک و میر منشی نک منصلری ینه مقرر اولوب و بو حقیره برآت وایکی خلعت و بر حمل حریر و بعض اسباب و یروب وایکی سرداره ایکشر خلعت و بش نفر یولداشه برر خلعت و یروب ، سعادتلو پادشاه عالمنه حضر تلرینه نهایت درجه اخلاص و محبت عرض ایدوب ، وکال مرتبه انقیاد صورتن کوستروب و بو حقیری شاه برکون فراش خانه سنده یعنی مهتر خانه سنده ضیافت امر ایدوب مقرب بکلرین اول مجلسه کوندروب : « اظهار قدرت ایچون بشر یوز و بیکر تومنه اولمشدر . » دیو عظیم نیجه یوز قدیفه و ابریشم منقش و مصور وزر بفت خالیچهلر و بی حد اعلا تکیه نمدلر و یاد کار مصنع و مصور خیمهلر و اوتاغلر و چیغلر تماشا ایتدروب امراسندن صاحبی اولان یوزباشی حسن بک ذکر اولان اسباب ایچون : « برکلی خزینه در . » دیدو کده بو حقیر دخی : « پادشاهلرده خزینه سیم وزر یله آلات حربردر بو مقوله لر خزینه دکلدرد . » دیجک مبهوت اولوب جوابه قادرا اولمادی و ایلیری اولان ثابت اغا تبریز یولی ایله مقدم کیدوب ، ییزی بر آی مقداری قویور میوب برقاق کره دعوت ایدوب ، بی حد مصاحبت اولنوب اثنای مصاحبتده : « دیاررومدن براق خانه معاونت ایچون اوچیوز یکیکچری ارسال اولنمش . » دیو ذکر ایتدو کده بو حقیر دخی : « آنلر براق ، خانه معاونت ایچون ارسال اولنمش دکلدرد ، بلکه هشتدر خان یولنده

خواجه احمدیؑ یسوی قدس سره اولادندن باباشیخی چرکس شهید ایلوب، یوللر مسدود اولمغین مرحوم ومغفور شیخ عبداللطیف حضرتلرینی کچورمک ایچون ارسال اولنش ایدی، اکر معاونت ایچون ارسال اولنسه نیچه بیک لشکر ارسال اولنوردی. «دیدکده اعتماد ایدوب وبرکون مجلسده علماسندن واقرباسندن میرابراهیم صفوی بوبندهیه سؤال ایدوب: «علمای روم ییزی تکفیر ایتمکه باعث ندر؛» دیوب حقیر دخی: «اصحابه سب اولنور دیو استماع اولنور؛ او یله اولسه کتب فقهیهده (سب الشیخین کفر) دیو مسطور ومقیددر. «دیدکده: «امام اعظم قتنده او یله دراما امام شافعی قتنده صغایردندر» دیو جواب ویروب فقیر دخی: «شافعی یاننده صغایردن اولماسنی سلب ایدوب وآندن غیری حضرت عایشه حقنده رضی الله عنها بعض فحش اسناد اولنورمش دیو استماع اولنور. اول تقدیرجه حضرت رسالت پناهه صلی الله علیه وسلم عارلاحق اولوب سب لازم کلور، او یله اولسه اول قوم مرتد اولوب قتللری حلال وزمان ارتداتده تحصیل اولان ماللری غزاته مباح اولور وعورتلری واوغلانلری اسیر اولوب، اکر اول اعتقاددن رجوع ایتمز لرایسه حبس لازم اولور؛ اکر رجوع ایتسه لر خاتونلرینه بی نکاه وبانکاح و طیؑ جایز اولور. «دیدکده انکار ایدوب: «هرکیم عایشهیه رضی الله عنها فحش اسناد ایدرسه ییزم یانمزده دخی کافردر. آندن هم سب لازم کلوب، هم تکذیب قرآن لازم کلور. زیرا آنک حقنده حضرت حق جل جلاله وعم نواله نیچه یرده قرآن قدیمده وفرقان عظیمده عفت وبراته شهادت ایدر؛ اما عایشهیه محبتمز یوقدر، حضرت علییه مخالفه ایدو کیچون. «دیوانی اعتراف ایدوب فقیر تکرار: «بوکا نیچه جواب ویورورسین کیم حدیث شریفده (علماء اہل کانیای بنی اسرائیل) دیو بیورلمش ایکن ائمهیه اطالهٗ لسان

اول نورمش. « دیوجک: » ذکر اولان علماده بیزم علمامز داخل دکیدر؛» دیدکرنده: « لطیفه یوزندن امتدن اولان علما کلیا داخلدر. » دیوب تکرار معلوم دکیدر که علما حقده: (لحوم العلماء مسمومة من شمشها مرض ومن اکلها فمدمات) دیو ذکر اولنمشدر اویله اولسه آنره دل اوزادانلره دنیاچه و آخرتده البته بر بلا مسلط اولق مقرر در دیوجک قطعاً جوابه قادر اولیوب سوزی کسوب: « کلیا بومقوله سوزلر اسناداتدر. » دیدکده بو حقیر دخی ورق دیگر دیو غیر مصاحبه شروع اولندی. و بر کون شاه بوکینه یه سؤال ایدوب: « بوجهان کشته کیم قیلدک، کوردوکک ممالکده قنی شهر مطبوعک اولدی؟ » دیدکده بو حقیر دخی بدیهی:

(لمؤلفه)

کزوب سیر ایلم هر شهرینی کرچه بودنیانک
نظرینی کورمدم هرکز سنبول وقلاتانک

دیوب شاه تصدیق ایدوب تکرار بو حقیره: « ولایت رومک بکلر بکیلرینک وامراسنک درلکلری نه مقدار تومن اولور؟ » دیو سؤال ایتدکده بو حقیر دخی جواب ویروب: « دیار رومده پادشاهمزه بکلر بکیلرینک وامراسنک درلکلری کندولره مخصوصدر. لشکرک هر برینسک پادشاهدن باشقه درلکلری واردر. سایر پادشاهلرک امراسنک درلکی کندولر حکم ایتدوکلری لشکره کوره در. اگر پادشاهمزه بکلر بکیلرینک وامراسنک بواسلوب اوزره تحت حکومتلرنده اولان لشکروک درلکلری جمع اولنوب کندولرک درلکلری ایله حساب اولنسه تومن دکل، نیچه بیکنک بلکه نیچه یوز کلور اولوردی. مثلاً روم ایلی واناطولوی و مصر و بودون و دیاربکر و بغداد و یمن و جزایر مغرب زمین بکلر بکیلرینک هر برینسک حکم ایتدوکی لشکروک درلکلری سایر پادشاهلروک جمله

لشکر لرینک درلکلرندن زیاده اولور. آخر بکلر بکیلرینک و امرا سنک
دخی بواسلوب اوزرینه در و امور سلطنته لایق اولان دخی بودر. زیرا
اوزکه ولایتلرک پادشاهلری خانلری و سلطانلری ایله نوکر کندولرک
اولغیله مدارا اوزرنده اولوب ولایت رومده لشکر سعادتلو پادشاهمزک
اولغیله بکلر بکیلری و امرا سی سابر بنده لرندن معدود اولوب ذره وشمه
امرا شریف لرندن تجاوز ایتک احتمال دکدر . « دیندی و اول مجلسده
شاهک بعض امرا سی ابراهیم میرزا مشهده آلدوغی کتابلری شاهه
عرض ایله محلی در ، شاه آتی فی الحال کتوردور دیدکلرنده فقیر (الفتة
نایمة لعن الله علی من ایقظها) ایله عامل اولوب کچدن کچلوم دیو جواب
ویروب مصاحتی برغیری سمته دوشروب آخر الامر شاهه رخصت
ایچون برغزل دیندی :

(مؤلفه)

* عاشق ایسه ک خون غم ییکدن ای دل لذت آل
عارف ایسه ک جامی نوش ایلیوب برحالت آل
بی بقادر مال دنیا به کوکل میل ایله
قصه قارونی وارکوش ایله آندن عبرت آل
آلفه جان تقدنی منتی ایلمزین بکا
قل تکلم بر نفس بندن آتی بی منت آل
رحم ایدوب بن ناتوانه کیردی غمزک زخنه
ای طیبیم باری کل نقد حیاتی اجرت آل
کرمه مجنون کبی طاغرده عبث ای کوه کن
عشق وادی سنده شا کرد اول بکا بر صنعت آل
یاری کورسه م اولدن کار اتدی حسرت جانمه
جهد ایدوب ای خسته دل دست اجلدن مهلت آل
شبهه یوق حب الوطن ایماندندر (کاتبی)
حاککی عرض ایلیوب شاه کرمدن رخصت آل

ذکر اولان غزلدن شاه غایت حظ ایدوب خوش حال اولوب
 رخصت و یروب ، سعادتلو پادشاه حضرتلرینک جناب جلالت مآبلیرینه
 کتابت یازوب کمال مرتبه عرض اخلاص ایدوب و خلی محبت لر کوستروب
 یوزباشی حسن بکک برادری نظر بکی بر مقدار آدم ایله قوشوب، و تکرار
 خلعت و یروب، قزویناه امام شهزاده حسین زیارت اولوب، مبارک
 ربیع الآخرک اوایلنده محروسه بغداده عزم اولوب (سلطانیه) قربنده
 (اهر) نام شهرک اوکندن مرور اولندقدانده پیر حسن بن آخی اوران
 زیارت اولوب، بعده قرقان آشلوب آنده دخی شیخ محمددم تیزبن خواجه
 احمدیسوی زیارت اولوب آندن شهردرگزین، بعده شهرهمدانه واریلوب
 عین القضاات همدانی حضرتلری و پیر ابوالعلائی مهاجرمکی عامدار
 رسول الله صلی الله علیه وسلم زیارت اولوب آندن قصبه سعد آباده
 واریلوب سرحد بیکلرندن پیک اوغلی حسن بیکه ملاقی اولوب، اول
 دخی انواع رعایت و ضیافت ایلیوب بعده کوه الوندوکوه نهاوند جانبندن
 یعنی لورستان اتکندن کوه یستونه کلنوب امام قاسم زیارت اولوب
 آندن و بس القرن کندینه کلنوب آنده دخی حضرت و بس القرن رضی الله
 عنه زیارت اولوب بعده قصر شیرین یولی ایله کوردستان ایچندن قلعه
 زنجیره کلنوب اول کون هوا یوزنده ناکاه برهما کوریلوب علامت
 خیردر دیو خلق غایت سونوب شادلغله سیر ایلیوب کیمی مبارککلن
 و کیمی احوالن ذکر و تفصیل ایدوب نته کیم شیخ سعدی رحمه الله
 علیه بیورر :

(بیت)

همی برهمه مرغان ازان شرف دارد که استخوان خورد و جانور نیزارد
 مفهوم منجه مثلا غداسی اصلا استخواندن غیری نسنه اولیوب

انجق استخوان اولوب آنی اکل ایلدوب آنکله زندکانی ایلر دیرلر . بعض راوی شویله روایت ایلر که غذا زماننده ها اول استخوانی جو سایه چقاروب، هوادن ییره براغوب، دوشوب پاره پاره اولور. اول پاره لرك جمله سین بر اندازه اوزرینه ایدوب آندن صکره اکل ایلر حتی ولایت عجمده مثل ایش که ارباب مناصدن هر کس برنسه اکل ایدوب حضمه قابل اولماسه ها کبی اندازه ایله ییمک کرک ایدی که حضمه قابل اولیدی دیرلر ایش . واول کون نظر بیکه رخصت ویرلوب کندی. ارتسی علی - السحر قلعه زنجیردن روانه اولندقدن طقوز اولوم دیدکلری نهر عظیمدن کچلوب شهر بانه کلنوب آندن شهر مزبورک غایتندن محروسه بغداده واصل اولوب خضر پاشا حضر تلی ایله ملاقات ایدوب انواع رعایتلرینه مظهر دوشوب دیار رومه عزم اولندی .

بقیه احوالی بیان ایدر

مبارک جمادی الاولک اوایلنده دجله یعنی شط بغداد کشتی لر ایله عبور اولنوب، مقدا زیارت اولان مزارات شریفه تکرار زیارت اولنوب بعده روانه اولوب ، قصر سمکه وحر بی یولی ایله تیکریده کلنوب آندن موصله واصل اولوب اسکی موصل و جزیره یولی ایله نصینه کلندی . بعده دیار - بکردن مار دین یولی ایله آمده کلنوب آنده اسکندر پاشا حضر تلی ایله ملاقات ایدوب انواع غایتلرینه مظهر دوشوب ونجه دفعه مصاحبت اولنوب واقع اولان سرگذشتی استماع اند کلر نده تعجب ایدوب: « سیزه واقع اولان حادثه تم داریه اولما مشدر و سیز کورد و کیگز غرایب و عجایب بلقیا و جهان شاه دوشنده کورم مشدر . » دیوب و کشت اولنان ولایت لرك

پادشاهلرین ولشکرلرین استفسار ایدوب بو حقیر دخی کلام قدیمده و فرقان عظیمده (الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین لله الامر من قبل ومن بعد ویومئذ یفرح المؤمنون بنصر الله ینصر من یشاء وهو العزیز الرحیم) دیو بیورلمشدر ادیله اولسه روی زمینده نه ولایت رومه معادل برولایت، ونه پادشاه عالمناه حضر تلیرینه عدیل اولور بر پادشاه واردر.

(المؤلفه)

پادشاه رومه نسبت شاه اولنلر حق بودر
بر کیشی بکلی حجبده پادشاه اولمقدردر

ولشکر رومه مقابل اولور، لشکر اولقی جهان ایچنده بر دخی
متصور دکلدردر.

(المؤلفه)

منرب ومشرقده رومک لشکری مشهوردر
قنده عزم ایلرسه آنلر دایما منصوردر

همان حق جل وعلا حشر اولنجه ولایت رومی آباد و پادشاهمزک
عمرو دولتن زیادر زیاد و عساکر منصوره سین هر زمان بر مقصود ایدوب
اعداسی مقهور وزار و حقیر وبی مقدار اوله آمین بجرمة سید المرسلین.
دیوجک آنلردخی تصدیق ایلوب: « اطراف عالمه ییزم دخی وقوفمز واردر
فی الواقع ذکر اولتان دن بیک مرتبه زیاده در.» دیوب و اثنای مصاحبته
بو حقیرک در دولته فوت اولدی دیو خبری استماع اولنوب مصر قبودانانی
ردوس سنجاغی بیکی قورد زاده یه صدقه اولندوغی ذکر اولنوب
حقیردخی: « پادشاه حضر تلی صاغ اولسون منصب احوالی آساندر.»
دیوب اما دل غمکینه تسلی یوزندن:

(مؤلفه)

رغبت ایدری آدم اولئر برخانیه
 صید اوله دامه ای کوکل آلدانه دانیه
 سهم قضا بیلورسین ایریشور نشانیه
 چکمک کان محنتی عالمده یانیه
 کوردک زمانه اویمدی سن اوی زمانیه
 فی کیبی اکلیمک نوله هر دم ایدوب فغان
 قانون ایدندی قدکی چنک ایتکی جهان
 چونکیم سنک ترانکه رقص ایلمز زمان
 کوچ ایلمه اصوله کوزت دایرک هان
 کوردک زمانه اویمدی سن اوی زمانیه
 باش اکه دهره حرمت ایچون اوله مبتدل
 هرکیشی یه نصیب کلور بودرر مثل
 ال ویرمه زمانه صقن ایلمه جدل
 پندم قبول ایله بنم سوزم اسله کل
 کوردک زمانه اویمدی سن اوی زمانیه
 دنیا سنک اوله طوتم نیلسک ککک
 عاقل اودرکه یوق یرره خرج آیمه امک
 صنمه مرامک اوزره دونر دایما فلک
 کوش ایت نصیحتم هله بندن سکادیمک
 کوردک اویمدی زمانه سن اوی زمانیه
 یازمش نکیم مقدر ایسه لوحه چون قلم
 البته باشه کلسه ککک یازیلن رقم
 شاد اوله حرمت ایله فنا کلسه چکمه غم
 ای (کاتبی) جهانده ندر چکدوکلک الم
 کوردک اویمدی زمانه سن اوی زمانیه

دیوب حضرت حقک عنایت بی غایتنه توکل ایدوب اما بندر هرروز

وممالك الجرات ولايت رومه الحاق آرزوسی خاطر دن چقمیوب آخر
کندو کندومه :

(لامی)

سنگ کتمز باشکدن بو هوالر دماغك جمله تپرق دولینجه
بو سرگردانلغك پایانی یوقدر وجودك سرتسر خاك اولمینجه

دیو نصیحت ایدوب بعده آستانه سعادته یوز سورمك امیدى ایله
ولايت رومه متوجه اولوب ارغینی ده ذی الکفل نبی زیارت اولتوب
آندن خارپوت یولی ایله ملاطیه کلتوب متعلقات سید غازی سلطان
زیارت اولتوب آندن ولايت رومه یعنی شهر سیواسه کلتوب آنده دخی
علی پاشا حضرتلری ایله ملاقات ایدوب آنلر دخی بی حد لطفلر کوستروب
آنده عبد الوهاب غازی زیارت اولتوب و علی بابا ایله ملاقات ایدوب
دعاسی آلتوب بعده استنبوله عزم اولتوب کن اواسندن قره حصار
بهرام شاهه و بوزاق ایچندن حاجی بککاشه کلتوب سلطان حاجی بککاش
حضرتلری و بلم سلطان زیارت اولتوب آندن قیر شهره کلتوب آنده
دخی آخی اوران و عاشق پاشا حضرتلری زیارت اولتوب آندن ایش
یولی ایله وارصق ایچندن کچلوب و قزل ایرمق چاشنیکی کپریسندن عبور
اولتوب شهر انکوریه واصل اولوب حاجی پیرام سلطان حضرتلری
و اولادی و مقام خضر علیه السلام زیارت اولتوب و جانبی پاشا حضرتلری
ایله ملاقات ایدوب آنلر دخی بی نهایت لطفلر کوستروب بعده بیك بازاری
یولی ایله بولی به آندن مودورنی به اوغرایوب آندن کونیکه کلتوب شیخ
آق شمس الدین حضرتلری زیارت اولتوب طراقلی یکجه سندن کیوده کلتوب
بعده صاقریه صونی ، کپریدن عبور اولتوب آناج دکری کچلوب صبانجه

مايشاء حضرتلری بی حد لطفلر ایدوب وانواع عنایت و همتلرینه مقارن اولوب (الانسان عید الاحسان) مقتضاسنجه احسانلرینک شرمنده سی وجان و دلدن بنده سی اولوب و بوبنده یومی سکسان اچہ ایله درگاه معلا متفرقه لکی صدقه اولنوب و بیله اولان کتخذالره سکرز اچہ ترقی اولوب، ینه مصرده متفرقه لک همت اولنوب و بربلوک باشنه سکرز اچہ، وسایر یولداشلره التی شر اچہ ترقی اولوب بریسی مصر چاوشی اولوب سایرلری کوکلی کدوکنه الحاق اولنوب و دورت ییملق کدشته علوفاری ویریلوب و عایق و جرایه لری مصرده ویرملک ایچون کلم شریف همت اولندی. و مبارک رجب المرجبک اواخرنده سعادتلو پادشاه یمن و اقبال و سعادت و اجلال ایله دارالسلطنة محیه قسطنطنیه متوجه اولوب چتالجه قوناغنه کلندوکی کون بوبنده یه دیاربکرك تیار دفترارلنی صدقه اولنوب بحمدالله و المنه دولتلو پادشاه حضرتلرینک سعادتلرنده جمله مز بر مقصود اولدق. حق سبحانه و تعالی سعادتلو پادشاهک عمرینی و دولتی و عزو نصرتینی یوما زیاد بر زیاد ایدوب اعداسینی دایما مقهور و زار و حقیر و بی مقدار ایلیه آمین یا خیرالناصرین بحرمة سید الاولین و الآخرین.

(لمؤلفه)

یا الهی جمله منی ایلدک دنیا ده شاد آخرتده داخی ایله رحمتکله بر مراد

بوقصه دن اصحاب عبرته و ارباب خبرته حصه اولدرکه کیشی اولنز هوالره و اوزون سودالره یلتنمیوب (القاعة کنز لایفی) مفهومی ایله عامل اولوب سکون اوزره اوله. اتفاق تقدیر ربانی و حکم بی تغییر سبحانی برله دیار غربته دوشوب و طندن دور و مسکندن مهجور اولوب دریای مشقته زار و حیران و کرداب بلاده بی خانمان اولوب وادی

مختده سرکردان و بوادی غریبته نالان و کریان ایکن (حب الوطن
 من الایمان) مقتضاسنجه آرزوی وطن ایدوب کندو دیارینه عزیم
 و پادشاه اسلامک نعمتی حقن بیلوب آستانه سعادتیه یوز سورمکه قصد
 و جزم ایلسه فلاجرم اول کمسنه یابانده قالمیوب. مقصودی حق سبحانه
 و تعالی قتده حاصل و آز مدته پک چوق مقاصدینه و اصل اولوب دنیا
 و آخرت یوز آقلقلرین تحصیل ایدوب بین الناس مقبول و ممدوح و ابواب
 مقاصدی مفتوح و الملق مقرر در. قدتم الکلام بتوفیق الله الملك العلام فی بلده
 (غلطه) فی اوایل شهر شعبان المعظم سنه اربع و ستین و تسعمائه من الهجرة.
 النبویه علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات تحریراً فی واسط
 صفر المظفر سنه خمس و ستین و تسعمائه

انتهای